

# **MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA**

**T/9398. számú**

**törvényjavaslat**

**a vállalkozások közötti jogviták gyorsabb elbírálása érdekében  
a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról**

**Előadó: Dr. Draskovics Tibor  
igazságügyi és rendészeti miniszter**

**Budapest, 2009. április**

## 2009. évi ... törvény

### **a vállalkozások közötti jogviták gyorsabb elbírálása érdekében a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról**

A vállalkozások közötti jogviták gyors és hatékony elintézése, a gazdasági élet szereplői egyszerűbb és hatékonyabb jogérvényesítésének elősegítése érdekében az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

#### **1. §**

(1) A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 67. § (1) bekezdésének *i*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

*[A perben meghatalmazottként eljárhat:]*

„*i*) a vállalkozás (396. §) és a Ptk. 685. §-ának *c*) pontjában meghatározott egyéb gazdálkodó szervezet alkalmazottja munkáltatójának gazdasági tevékenységével kapcsolatos pereiben, a jogi személy és egyéb gazdálkodó szervezet jogtanácsosa (jogi előadója) pedig azokban a perekben is, amelyekben külön jogszabály a képviselőre feljogosítja;”

(2) A Pp. 67. § (2) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A perben a vállalkozás (396. §) és a Ptk. 685. §-ának *c*) pontjában meghatározott egyéb gazdálkodó szervezet jogtanácsosát (jogi előadóját) az ügyvéd jogállása illeti meg.”

(3) A Pp. 69. § (5) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A vállalkozás (396. §) és a Ptk. 685. §-ának *c*) pontjában meghatározott egyéb gazdálkodó szervezet jogtanácsosa (jogi előadója) meghatalmazásának igazolásáról külön jogszabály eltérően rendelkezhet.”

#### **2. §**

(1) A Pp. 121. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Ha a felperes rendelkezik telefonszámmal, faxszámmal, illetve e-mail címmel, azt a keresetlevélben fel kell tüntetnie.”

(2) A Pp. 124. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A bíróság a keresetlevelet – hiánypótlási felhívás kiadását mellőzve – idézés kibocsátása nélkül elutasítja, ha a jogi képviselővel eljáró fél keresetlevele nem tartalmazza a 121. § (1) bekezdésében foglaltakat, illetve, ha a jogi képviselő nem csatolta a meghatalmazását, vagy elmulasztották az eljárási illeték megfizetésére vonatkozó kötelezettség teljesítését.”

### 3. §

A Pp. 130. § (1) bekezdésének *i)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

*[A bíróság a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül [125. § (1) bek.] elutasítja, ha megállapítható, hogy]*

„*i)* a jogi képviselő által benyújtott keresetlevél nem tartalmazza a 121. § (1) bekezdésében foglaltakat, illetve ha a jogi képviselő nem csatolta a meghatalmazását, vagy nem fizették meg az eljárási illetéket;”

### 4. §

(1) A Pp. 141. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha a bíróság a pert nem szünteti meg, az ügyet érdemben tárgyalja, s ha a tényállás már az első tárgyaláson kideríthető, nyomban érdemben határoz. A bíróság a jelen lévő felek meghallgatása alapján megállapítja azokat az adatokat is, amelyek a végrehajtási eljárásban az érdekelt azonosságának megállapításához szükségesek (természetes személy esetében születési hely, idő, anyja neve, lakóhely, munkahely, adóazonosító jel; a vállalkozás (396. §) és a Ptk. 685. §-ának *c)* pontjában meghatározott egyéb gazdálkodó szervezet esetében székhely, nyilvántartási szám, adószám, a bankszámla száma és a számlát vezető pénzügyi intézmény neve).”

(2) A Pp. 155/A. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményező végzés és az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló kérelem elutasítása ellen nincs helye külön fellebbezésnek.”

(3) A Pp. 196. § (1) bekezdésének *d)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

*[A magánokirat az ellenkező bebizonyításáig teljes bizonyítékul szolgál arra, hogy kiállítója az abban foglalt nyilatkozatot megtette, illetőleg elfogadta, vagy magára kötelezőnek ismerte el, feltéve, hogy az alábbi feltételek valamelyike fennáll:]*

„*d)* a vállalkozás (396. §) és a Ptk. 685. §-ának *c)* pontjában meghatározott egyéb gazdálkodó szervezet által üzleti körében kiállított okiratot szabályszerűen aláírták;”

(4) A Pp. 196. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A vállalkozás (396. §) és a Ptk. 685. §-ának *c)* pontjában meghatározott egyéb gazdálkodó szervezet által kiállított vagy őrzött okiratról készült felvétel [195. § (2) bek.], továbbá bármilyen adathordozó útján készített okirat – értve ezalatt az elektronikus okiratról készített papír alapú okiratot is – teljes bizonyító erővel bizonyítja, hogy tartalma megegyezik az eredeti okirattal, feltéve, hogy a vállalkozás (396. §) és a Ptk. 685. §-ának *c)* pontjában meghatározott egyéb gazdálkodó szervezet, amely a felvételt készítette vagy az okiratot kiállította, illetve őrzi, a felvétel vagy az okirat azonosságát szabályszerűen igazolta. A vállalkozás (396. §) és a Ptk. 685. §-ának *c)* pontjában meghatározott egyéb gazdálkodó szervezet által kiállított vagy őrzött okiratról készült elektronikus okirat akkor bizonyítja teljes bizonyító erővel azt, hogy tartalma megegyezik az eredeti okirattal, ha az okiratról elektronikus okiratot készítő azt minősített elektronikus aláírással és – ha jogszabály így rendelkezik – időbélyegzővel látta el, illetve külön jogszabály által meghatározott eljárás szerint készítette el. A vállalkozás (396. §) és a Ptk. 685. §-ának *c)* pontjában meghatározott egyéb gazdálkodó szervezet által kiállított vagy őrzött okiratról készült okirat bizonyító ereje – az

okirat tartalmát illetően – az eredeti okirattal, közokiratról készült okirat esetében pedig a teljes bizonyító erejű magánokirattal azonos.”

## 5. §

A Pp. 341. §-ának *f*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

*[A társadalombiztosítási határozat felülvizsgálata iránt indított perekre ennek a fejezetnek a rendelkezéseit a következő eltérésekkel kell alkalmazni:]*

„*f*) a bíróság a társadalombiztosítási határozatot – a méltányossági jogkörben hozott határozat kivételével – megváltoztathatja,”

## 6. §

A Pp. a 386. §-t követően a következő ÖTÖDIK RÉSZ-szel, XXVI. fejezettel és 386/A-386/V. §-sal egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi ÖTÖDIK RÉSZ számozása HATODIK RÉSZ-re, a XXVI. fejezet számozása XXVII. fejezetre, a HATODIK RÉSZ számozása HETEDIK RÉSZ-re, a XXVII. fejezet számozása XXVIII. fejezetre változik:

### „ÖTÖDIK RÉSZ VÁLLALKOZÁSOK EGYMÁS KÖZÖTTI PEREI XXVI. FEJEZET

#### **A vállalkozások egymás közötti pereire vonatkozó rendelkezések hatálya**

386/A. § (1) A Pp. I-XIV. fejezetének szabályait a XXVI. fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni a vállalkozások (396. §) egymás közötti – a megyei bíróság elsőfokú hatáskörébe tartozó – vagyoni jogi pereiben.

(2) A pert az általános szabályok szerint kell elbírálni, ha abban vállalkozásnak nem minősülő fél is részt vesz.

#### **A bírósági titkár és a bírósági ügyintéző**

386/B. § (1) A bírósági titkárra vonatkozó általános szabályokat (12/A. §) a következő eltérésekkel kell alkalmazni:

- a)* a bírósági titkár nem dönthet bizonyítási indítványról, és a peres eljárás menetrendjéről szóló végzést nem hozhatja meg,
- b)* a bírósági titkár eljárhat a másodfokú eljárásban is, nem hozhat meg azonban olyan határozatot, amely ellen jogorvoslatnak nincs helye.

(2) A bírósági ügyintéző külön jogszabályban meghatározott esetekben, önálló aláírási joggal, tárgyaláson kívül – a bíró irányítása és felügyelete mellett – eljárhat a vállalkozások egymás közötti pereiben.

#### **Bírósági intézkedések a keresetlevél benyújtását megelőzően**

386/C. § (1) Az ideiglenes intézkedésekre vonatkozó általános szabályokat (156. §) a következő eltérésekkel kell alkalmazni:

- a) a keresetlevél benyújtását megelőzően, a per előtti kötelező egyeztetés alatt – a 386/D. § (1)-(3) bekezdésében foglalt feltételek fennállása esetén – a kérelmező székhelye szerint illetékes megyei bíróság ideiglenes intézkedésként elrendelheti az okirati bizonyíték átadását;
- b) az ideiglenes intézkedésre vonatkozó kérelem tárgyában a bíróság a 386/D. § (4) bekezdésében foglalt határidőn belül határoz;
- c) a végzés meghozatala előtt a bíróság a felek nyilatkozatát telefonon, faxon vagy e-mailben (a továbbiakban együtt e fejezet alkalmazásában: rövid úton) beszerezheti;
- d) a végzés elleni fellebbezésnek halasztó hatálya van;
- e) a bíróság a kötelezett kérelmére az ideiglenes intézkedésről szóló végzést hatályon kívül helyezi, ha az annak jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül a kérelmező nem indítja meg a pert.

(2) A bíróság – külön törvényben foglaltak szerint – a keresetlevél benyújtását megelőzően is elrendelhet biztosítási intézkedést.

### **Okirat kiadása**

386/D. § (1) A felek a jogvita egyezséggel történő mielőbbi rendezése céljából a pert megelőzően is kötelesek együttműködni. Ennek keretében a tényállás megállapítása szempontjából lényeges okiratokat – a másik fél felhívására – eredetiben vagy másolati formában kötelesek egymásnak átadni. Mentessül a fél a kötelezettség alól, ha az okirat tartalma nem függ össze a tényállással, vagy ha az okirat kiadása a fél üzleti titokhoz fűződő jogát aránytalan mértékben korlátozná.

(2) Ha az (1) bekezdésben meghatározott együttműködésre nem kerül sor, akkor a másik félnél fellelhető okirati bizonyíték átadására való kötelezést a fél a pert megelőzően ideiglenes intézkedés iránti kérelemben, a per során írásbeli beadványában vagy a tárgyaláson kérheti a bíróságtól.

(3) A félnek bizonyítania kell, hogy az okirat beszerzését sikertelenül kísérelte meg, és az a pert megelőzően az egyezés megkötéséhez, illetve egyébként a tényállás megállapításához szükséges, ellenkező esetben a bíróság elutasítja a kérelmet.

(4) Az okirat átadására kötelezésről a bíróság az erre vonatkozó beadvány bírósághoz érkezésétől számított tizenöt napon belül, illetve tárgyaláson előterjesztett kérelem esetén a tárgyaláson határoz.

(5) Elektronikus úton benyújtott kérelem esetén a döntés meghozatalához a bíróság a felek nyilatkozatát rövid úton is beszerezheti.

(6) Az okirati bizonyíték átadását elrendelő, illetve az átadás indítványozását elutasító végzés ellen fellebbezésnek van helye. A fellebbezést tárgyaláson kívül, harminc napon belül kell elbírálni. A másodfokú határozat meghozatalához a bíróság a felek nyilatkozatát rövid úton is beszerezheti.

(7) Az okirat átadásának megtörténtét a kötelezést kérő félnek három napon belül kell bejelentenie a bíróságnak.

(8) A bíróság pénzbírsággal (120. §) sújthatja azt a felet (képviselőt), aki a (4) bekezdés alapján meghozott végzésben foglaltakat nem teljesíti, illetve aki az átadás tényét nem jelenti be.

### **Per előtti kötelező egyeztetés**

386/E. § (1) A keresetlevél benyújtása előtt a feleknek meg kell kísérelniük a jogvita peren kívül történő elintézését. Ebből a célból a fél a vitás kérdésben képviselt jogi és ténybeli álláspontját az ügyben érintett valamennyi féllel részletesen közli bizonyítékainak előadásával, illetve a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok bemutatásával. A felek a kézhezvételtől számított harminc

napon belül valamennyi felvetett jogkérdésre, a teljes tényállásra kiterjedő, valamint az ellenbizonyítékok előadását is tartalmazó részletes választ adnak, a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok bemutatásával.

(2) Ha az előzetes egyeztetés során bármelyik fél a másik fél által kért okiratokat nem adja át, az annak átadására kötelezés a 386/D. § alapján kérhető.

(3) Ha a felek jogvitájukat peren kívül nem rendezik, és a felperes keresetet indít, az elektronikusan benyújtandó keresetlevélhez – törvény eltérő rendelkezése hiányában – elektronikus formában mellékelnie kell

*a)* az (1) bekezdés alapján a felperes és az alperes által tett írásbeli nyilatkozatokat tartalmazó okiratokat (levelezés, jegyzőkönyv), vagy

*b)* azt az iratot, amellyel a felperes igazolja, hogy a jogvita peren kívüli elintézését megkísérelte.

(4) A (3) bekezdés *a)* pontjában meghatározott iratoknak tartalmazniuk kell:

*a)* a feleknek a jogvitára vonatkozó részletes ténybeli és jogi álláspontját a bizonyítékok megjelölésével;

*b)* azt, hogy az alperes a felperesi követelésre milyen indokok alapján hogyan nyilatkozott;

*c)* az előzetes levélváltás, illetve az előzetes tárgyalás (jegyzőkönyvkészítés) során felmerült véleményeltérés adatait;

*d)* az esetleges előzetes elszámolás eredményét;

*e)* az ügygel kapcsolatos korábbi bírósági vagy más hatósági határozat ügyszámát és tartalmának lényegét;

*f)* a felek és képviselőik rövid úton való elérhetőségeire vonatkozó adatokat.

(5) Ha a felperes bizonyítja, hogy a per előtti kötelező egyeztetés során a későbbi alperes nem működött együtt, és az első tárgyaláson bírósági meghagyás kibocsátására kerül sor, a bírósági meghagyással szembeni ellentmondás az arra vonatkozó megemelt mértékű illeték megfizetése ellenében terjeszthető elő.

(6) A bíróság az ügy összes körülményére figyelemmel pervesztességére tekintet nélkül kötelezi az alperesként részt vevő vállalkozást a perben felmerült összes költség vagy egyébként a felperes által viselendő költségek egy részének a viselésére, ha az alperes a jogvita peren kívüli rendezésében neki felróható módon nem működött együtt, vagy azt kifejezetten akadályozta.

(7) E § rendelkezéseit nem kell alkalmazni, ha a keresetindításra jogszabály hatvan napnál nem hosszabb határidőt állapít meg, továbbá a fizetési meghagyásos eljárásból perré alakult eljárásban.

### **A peres felek és a bíróság, illetve a bíróságok közötti kommunikáció**

386/F. § (1) A keresetlevélnek az alperes részére történt kézbesítését követően a fél a perre vonatkozó nyilatkozatát, beadványát a bíróságnak és egyidejűleg – tájékoztatásul – az ellenérdekű félnek is köteles közvetlenül, elektronikus úton megküldeni.

(2) Ha a bíróság valamelyik felet nyilatkozattételre hívja fel, törvény vagy a bíróság eltérő rendelkezése hiányában a nyilatkozatot a felhívástól számított tizenöt napon belül kell megtenni. A határidőt a bíróság fontos okból egyszer meghosszabbíthatja; a határidő – meghosszabbítással együtt – harminc napnál hosszabb nem lehet.

(3) A nyilatkozatokat, beadványokat a felek minden esetben elektronikus térítvényes küldeményrel kézbesítetik egymásnak, kivéve, ha a bíróság rövid úton szerzi be a fél nyilatkozatát.

(4) Az iratok papír alapú megküldésére és megőrzésére a 386/S. § (8)-(9) bekezdését kell alkalmazni.

(5) A bíróság a hivatalos iratait másik bíróság, közigazgatási szerv vagy más hatóság részére kizárólag elektronikus úton kézbesítheti, kivéve, ha a bíróság által kézbesíteni rendelt okirat papír alapú bemutatása, megtekintése szükséges; erre különösen akkor kerülhet sor, ha az eredetileg papír alapú bizonyítékok nagy mennyisége miatt azok digitalizálása aránytalan nehézséggel járna, vagy ha a papír alapú okirat valódisága vitás.

### **Beavatkozás a perbe, változás a felek személyében és a költségek előlegezése**

386/G. § (1) A beavatkozásra az általános szabályok (54-60. §) alkalmazandók azzal az eltéréssel, hogy a beavatkozást az elsőfokú tárgyalás első tárgyalási napján szóban vagy az attól számított harminc napos határidőn belül írásban kell bejelenteni.

(2) A bíróság a beavatkozás megengedése tárgyában a határozathozatal előtt a felek és a beavatkozó nyilatkozatát szükség esetén rövid úton szerzi be.

(3) A felek személyében történő változásra vonatkozó általános szabályokat (61-65. §) azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a 62. § (1) bekezdése szerinti jogutód perbelépését, illetve perbevonását a perbeli jogutódlásra okot adó körülmény bekövetkezésétől számított harminc napos határidőn belül – a tárgyaláson szóban vagy egyébként írásban – kell bejelenteni.

(4) A költségek előlegezésére vonatkozó általános szabályokat (76. §) azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a 76. § (1) bekezdés első mondatának második fordulata alkalmazásának nincs helye.

### **Határidők és a mulasztás igazolása**

386/H. § (1) A mulasztás igazolására az általános szabályok (106-110. §) alkalmazandók azzal, hogy az igazolási kérelmet nyolc napon belül lehet előterjeszteni. Ezt a határidőt az elmulasztott határnaptól, illetve az elmulasztott határidő utolsó napjától kell számítani. Ha a mulasztás csak később jutott a félnek vagy képviselőjének tudomására, vagy az akadály csak később szűnt meg, az igazolási kérelem határideje a tudomásszerzéssel, illetve az akadály megszűnésével veszi kezdetét. A mulasztástól számított két hónap eltelte után igazolási kérelmet nem lehet előterjeszteni.

(2) Az igazolási kérelemben elő kell adni a mulasztás okát és azokat a körülményeket, amelyek a mulasztás vétlenségét bizonyítják.

(3) Az igazolási kérelem elbírálásához a bíróság a felek nyilatkozatát szükség esetén rövid úton is beszerezheti.

### **Pénzbírság, kényszerítő eszközök a tanúkkal és szakértőkkel szemben, a szakértők díjazása**

386/I. § (1) A bíróság a 8. § (3) és (4) bekezdésének megfelelő alkalmazásával a perben félként részt vevő vállalkozás mellett az annak képviselőjében eljáró vagy meghatalmazást adó törvényes képviselőjét is pénzbírsággal sújthatja.

(2) A pénzbírságra vonatkozó általános szabályokat (120. §) azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a pénzbírság legmagasabb összege ötmillió forint azzal, hogy nem haladhatja meg a pertárgy értékét.

(3) A tanúkkal és szakértőkkel szembeni kényszerítő eszközökre vonatkozó általános szabályokat (185. §) azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy az okozott költségek megtérítésére kötelezésen túl a bíróság a tanút vagy a szakértőt pénzbírsággal sújtja, ha nem tesz eleget a törvény vagy a bíróság által előírt kötelezettségének.

(4) A szakértők díjazására vonatkozó általános szabályokat (187. §) azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a bíróság

a) a szakértő díját – a szakértő által benyújtott díjjegyzék alapulvételével – a szakvélemény beérkezését, illetve a szakértő meghallgatása esetében a meghallgatását követően, de legkésőbb tizenöt napon belül végzéssel megállapítja, és

b) a jogerősen megállapított összeg letéttel fedezett részét a szakértő által benyújtott számla alapján nyolc napon belül kiutalja; az összeg előlegezésére a 186. § (2) bekezdését kell megfelelően alkalmazni.

### **Jegyzőkönyv**

386/J. § (1) A jegyzőkönyvre vonatkozó általános szabályokat (115-118. §) az e §-ban írt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A tárgyaláson elektronikus okirati formában kell rögzíteni a jegyzőkönyvet.

(3) A tárgyalás elhalasztását vagy berekesztését megelőzően a jelenlévő felek kérhetik a jegyzőkönyv azonnali, papír alapon történő átadását. A bíróság a tárgyalást követően a jegyzőkönyvet egy munkanapon belül elektronikusan is kézbesíti az általános szabályok szerint.

(4) Ha a bíróság az ítéletet a tárgyaláson kihirdeti, annak rendelkező részét jegyzőkönyvbe kell foglalni. A jegyzőkönyvet a (3) bekezdésben foglaltak szerint kell kézbesíteni. Ez az eljárási cselekmény nem jelenti az ítélet írásba foglalását.

(5) Ha a bíróság az ítéletet a kihirdetésekor nyomban írásba foglalja, azt a (3) bekezdésben foglaltak szerint kell kézbesíteni.

(6) Az írásba foglalt, jogerős ítélet rendelkező részét, illetve a pert befejező egyéb jogerős határozat rendelkező részét a Céglőny honlapján – külön törvényben meghatározott módon – teljes terjedelmében, változtatás nélkül közzé kell tenni, feltüntetve az eljáró bíróságot, az ügyszámot, valamint a peres felek nevét. A vállalkozás azonosítására alkalmas adatokat a közzétett határozatból nem kell törölni.

### **A keresetlevél benyújtása és kellékei**

386/K. § (1) A keresetlevél benyújtására és kellékeire vonatkozó általános szabályokat (121-123. §) azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a keresetlevelet az arra rendszeresített, külön jogszabályban meghatározott formanyomtatványon kell rögzíteni, és azt elektronikusan kell benyújtani, továbbá ahhoz mellékelni kell a 386/E. § (3) bekezdésében foglaltakat, valamint, ha a keresetlevél benyújtása előtt ideiglenes intézkedés vagy biztosítási intézkedés elrendelésére került sor, az erről szóló végzést.



(2) A fél nem kötelezhető olyan, általa megjelölt adat igazolására vonatkozó okirat csatolására, amely adatot a bíróság törvényben meghatározott, közhiteles nyilvántartásokból elektronikus úton lekérdezhet.

(3) Ha a (2) bekezdés szerinti adatok lekérdezésének szükségessége a tárgyalás alatt merül fel, a lekérdezést a bíróság – a (4) bekezdésben foglalt kivétellel – a tárgyalás során hajtja végre.

(4) Ha technikai hiba vagy üzemzavar akadályozza a hozzáférést, a lekérdezésre az akadály elhárulását követően haladéktalanul kerül sor.

(5) A bíróság az adatokat költségtérítés vagy más díj fizetése nélkül kérdezheti le.

### **Intézkedések a keresetlevél alapján**

386/L. § (1) A keresetlevél megvizsgálására vonatkozó általános szabályokat (124. §) azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy

*a)* az ott meghatározott intézkedéseket a bíróságnak nyomban, de legkésőbb a keresetlevélnek a bírósághoz érkezésétől számított tizenöt napon belül kell megtennie, továbbá

*b)* a bíróság a keresetlevelet – hiánypótlási felhívás kiadását mellőzve – idézés kibocsátása nélkül utasítja el akkor is, ha a felperes a keresetlevélhez nem mellékelte a 386/E. § (3) bekezdésében foglaltakat.

(2) Ha nincs helye az ügy áttételének (129. §), illetve a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításának (130. §), a bíróság a keresetlevelet kézbesíti az alperes részére.

(3) Az alperes részére a bíróság a keresetlevelet azzal a felhívással küldi meg, hogy arra tizenöt napon belül – azt a felperesnek is közvetlenül megküldve – érdemben nyilatkozzon, terjessze elő ellenkérelmét, beszámítási kifogását vagy viszontkeresetét.

(4) A felperes az alperesi beadvány kézbesítésétől számított tizenöt napon belül saját ténybeli és jogi álláspontját közli a bírósággal és az alperessel.

(5) Ha az ügy különös bonyolultsága indokolja, az elsőfokú bíróság legkésőbb a (3) bekezdésben meghatározott alperesi nyilatkozatot követő tizenöt napon belül elrendelheti, hogy az ügyben három hivatásos bíróból álló tanács járjon el. Ha a bíróság az ügy tanács elé utalásáról rendelkezett, utóbb az ügyben egyebíró nem járhat el.

### **A tárgyalás előkészítése, az eljárási menetrend meghatározása**

386/M. § (1) A bíróság a 386/L. § (4) bekezdésében meghatározott felperesi nyilatkozatot követően tizenöt napon belül tárgyalás-előkészítő egyeztetést tart, kivéve, ha a jogvita egyszerű ténybeli megítélésű és annak érdemi elbírálására – a bíróság szerint – az első tárgyalási napon sor kerülhet.

(2) A tárgyalás-előkészítő egyeztetés során a felek előterjesztik bizonyítási és az eljárással összefüggő egyéb indítványait; a bíróság ezt követően határoz az eljárás menetrendjéről az indítványokra is kiterjedően. A bíróság a felek nyilatkozatát a felek személyes jelenlétén alapuló vagy telekommunikációs, illetve informatikai eszközök révén biztosított egyidejű meghallgatásával szerzi be.

(3) A bíróság a (2) bekezdés szerinti menetrend meghatározása érdekében a felek nyilatkozatát kéri

- a) a fenntartott bizonyítási indítványokról;
- b) a tanúkihallgatás ütemezéséről (minden tanú vonatkozásában);
- c) erre irányuló indítvány esetén a szakértő kirendelésének és meghallgatásának ütemezéséről;
- d) helyszíni szemle esetén annak időpontjáról;
- e) az első tárgyalás és folytatólagos tárgyalás(ok) szükségessége esetén azok – lehetőség szerint egymást közvetlenül követő napokra tűzött – határnapjairól;
- f) minden egyéb olyan körülményről, amely előreláthatóan befolyásolja az első tárgyalás (és a folytatólagos tárgyalás) időpontjának kitűzését.

(4) A (2) bekezdés szerinti egyeztetés alapján a bíróság végzést hoz a peres eljárás menetrendjéről. A bíróság a végzést csak akkor módosíthatja, ha az abban foglaltak teljesítése előre nem látható akadály miatt nem lehetséges, vagy ha a menetrend módosítása nélkül az abban foglaltak a jogvita ésszerű időn belüli elbírálását veszélyeztetnék. Az új tárgyalási határnap(ok) megállapítása céljából a felekkel az (1)-(5) bekezdésben írtak megfelelő alkalmazásával újabb egyeztetést folytat le.

(5) Az általános szabályok (125. §) és az (1)-(3) bekezdésben írt különös szabályok figyelembevételével a bíróság úgy tűzi ki az első tárgyalást, hogy az a keresetlevélnek a bírósághoz érkezését követően legkésőbb három hónapon belül megtartható legyen. Ha az (1)-(2) bekezdés szerint lefolytatott menetrend-egyeztetés során – különösen szakértő kirendelése esetén – szükségesnek mutatkozik, az első tárgyalás három hónapnál későbbi időpontra is kitűzhető. A tárgyalás azonban ebben az esetben sem tűzhető ki a keresetlevélnek a bírósághoz érkezésétől számított negyedik hónapnál későbbi időpontra.

(6) Az (1)-(3) bekezdésben írt menetrend-egyeztetést követően a bíróság nyolc napon belül kézbesíti az idéző végzést és a peres eljárás menetrendjét rögzítő végzést.

(7) Ha a per állása nem indokol újabb menetrend-egyeztetést, de folytatólagos tárgyalás kitűzése válik szükségessé – és az ügy körülményei azt nem zárják ki –, a folytatólagos tárgyalást úgy kell kitűzni, hogy az az elhalasztott tárgyalás napját követő legkésőbb három hónapon belül, szükség esetén több, egymást követő tárgyalási napon megtartható legyen.

(8) A pernek más perrel történő egyesítéséről legkésőbb a peres eljárás menetrendjéről szóló végzés meghozataláig, ha pedig a tárgyalás-előkészítő egyeztetés tartására nem került sor, a per más perrel történő egyesítéséről az első tárgyalási napon határozhat a bíróság.

### **A bizonyítási indítványok előterjesztése**

386/N. § (1) Ha a törvény eltérően nem rendelkezik, bizonyítási indítványt legkésőbb az első tárgyalási napon lehet előterjeszteni. Ha a fél a bizonyítási indítványát a tárgyalás-előkészítő egyeztetésen elmulasztotta előterjeszteni, pernyertességre tekintet nélkül viseli az ezzel összefüggésben felmerült költségeket, kivéve, ha bizonyítja, hogy a bizonyítási indítvány alapjául szolgáló tények a tárgyalás-előkészítő egyeztetésen még nem álltak rendelkezésre.

(2) Beszámítási kifogás előterjesztése esetén a beszámítani kívánt követelés bizonyítására vonatkozó indítványt a kifogás előterjesztésével egyidejűleg kell előterjeszteni. Ezt a rendelkezést az ellenbizonyításra is megfelelően alkalmazni kell.

(3) Az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig a fél akkor is előterjesztheti bizonyítási indítványát, ha abban olyan tényre vagy bizonyítékra, illetve olyan jogerős bírói vagy más hatósági határozatra hivatkozik, amely önhibáján kívül az indítvány előterjesztésére egyébként nyitva álló határidő lejárta után jutott a tudomására, illetve amely jogerőre emelkedéséről önhibáján

kívül e határidő lejárta után szerzett tudomást, és ezt a tény, bizonyíték, indítvány előterjesztésével egyidejűleg igazolja.

### **A tárgyalás elmulasztásának következményei**

386/O. § (1) A tárgyalás elmulasztásának következményeiről szóló általános szabályokat (136-136/B. §) az e §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A fizetési meghagyással szemben előterjesztett ellentmondás nem akadály a bírósági meghagyás kibocsátásának.

(3) A bíróság a folytatólagos tárgyalás elmulasztása esetén is a peres eljárás menetrendjéről szóló végzésben foglaltak szerint jár el. A bíróság a tárgyalást – az új határnap kitűzésével és a peres eljárás menetrendjéről szóló végzés módosításával egyidejűleg – csak a 386/M. § (4) bekezdésében meghatározott ok alapján halaszthatja el.

(4) A bíróság a 137. § (1) bekezdés *b)* pontjában meghatározott esetben a pert megszünteti.

### **Keresetváltoztatás**

386/P. § (1) Az általános szabályoktól (146. §) eltérően a felperes a keresetét – a (2)-(3) bekezdésben foglalt kivétellel – az alperes érdemi ellenkérelmének előadása után legkésőbb az első tárgyaláson változtathatja meg.

(2) A felperes legkésőbb az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig megváltoztathatja keresetét, ha olyan tényre, bizonyítékra, illetve olyan jogerős bírói vagy más hatósági határozatra hivatkozik, amely önhibáján kívül az első tárgyalást követően jutott a tudomására, és ezt igazolja.

(3) Az (1)-(2) bekezdésben foglalt rendelkezés nem zárja ki, hogy a felperes

*a)* az eredetileg követelt dolog helyett, utóbb beállott változás folytán más dolgot vagy kártérítést követelhessen,

*b)* a keresetét leszállíthassa, illetve az eredetileg nem követelt járulékokra vagy a követeléseknek, illetőleg járulékoknak a per folyamán esedékessé vált részleteire is kiterjeszthesse,

*c)* megállapítás helyett teljesítést vagy teljesítés helyett megállapítást követelhessen (123. §).

(4) A bíróság érdemi tárgyalás nélkül elutasítja a (2)-(3) bekezdés szerinti keresetváltoztatást, egyben a felperest pénzbírsággal sújtja, ha nyilvánvaló, hogy a felperes azt azért terjesztette elő késedelmesen, hogy a per befejezését hátráltassa. E végzés ellen nincs helye külön fellebbezésnek.

### **Beszámítási kifogás, viszontkereset**

386/Q. § (1) A viszontkereset és a beszámítási kifogás előterjesztésére vonatkozó általános szabályokat (147. §) a 386/L. § (3) bekezdésében és az e §-ban írt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) Ha a felperes a keresetét az első tárgyaláson változtatja meg, az alperes is előterjesztheti beszámítási kifogását vagy viszontkeresetét az első tárgyaláson, de legkésőbb az első tárgyalást követő tizenöt napon belül. Ha a felperes a 386/P. § (2) bekezdése alapján változtatja meg a keresetét, az alperes a beszámítási kifogását vagy viszontkeresetét az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig terjesztheti elő.

(3) A bíróság érdemi tárgyalás nélkül végzéssel elutasítja a viszontkeresetet, egyben az alperest pénzbírsággal sújtja, ha nyilvánvaló, hogy az alperes azt azért terjesztette elő késedelmesen, hogy a per befejezését hátráltassa. E végzés ellen nincs helye külön fellebbezésnek.

### **A tárgyalás elhalasztása**

386/R. § (1) A tárgyalás elhalasztására vonatkozó általános szabályokat (151. §) azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a feleknek a kitűzött hatánap előtt legkésőbb nyolc nappal előterjesztett halasztás iránti, indokolt, közös kérelmére a tárgyalást csak akkor halasztja el a bíróság, ha a felek vállalják, hogy a kérelem bejelentésétől számított harminc napon belül egyezségi kísérletet tesznek, és az egyezségről szóló okiratot vagy az egyezségi kísérlet során felvett jegyzőkönyvet a bírósághoz benyújtják. E határidő elmulasztása miatt nincs helye igazolásnak.

(2) A bíróság a feleket pénzbírsággal sújtja, ha az egyezségről szóló okiratot vagy az egyezségi kísérlet során felvett jegyzőkönyvet az (1) bekezdésben meghatározott határidőn belül a bírósághoz nem nyújtják be.

(3) Ha a felek nem kötnek egyezséget, a bíróság új tárgyalási hatánapot tűz ki a 386/M. §-ban foglaltak szerint.

### **Szakértők és okiratok**

386/S. § (1) A szakértőkre vonatkozó általános szabályokat (177-183/A. §) az e §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A bíróság a szakértőt – az elektronikus kézbesítést vállaló szakértők közül – az első tárgyalást megelőzően rendeli ki, ha az ehhez szükséges tények és adatok rendelkezésre állnak.

(3) A szakértő a szakvéleményét a bíróságnak és a feleknek közvetlenül, elektronikusan küldi meg.

(4) A szakvéleményre vonatkozóan a felek a szakvélemény kézhezvételétől számított tizenöt napon belül tehetnek észrevételt, melyet a bíróságnak és a szakértőnek elektronikusan el kell küldeniük.

(5) A bíróság a feleknek a szakvéleményre vonatkozó észrevételeinek kézhezvételétől számított tizenöt napon belül

*a)* a felek észrevételei alapján a szakvélemény homályosságának, hiányosságának, önmagával vagy a szakvélemény előterjesztését megelőzően a szakértő tudomására hozott, bizonyított tényekkel való ellentmondásának kiküszöbölésére irányuló kérdések megválaszolására;

*b)* a felek indítványai alapján – ha az eredeti kirendelésben nem szereplő kérdések megválaszolását tartja szükségesnek – kiegészítő szakvélemény adására

hívja fel a szakértőt.

(6) A szakértő a bíróság (5) bekezdésben meghatározott felhívásának tizenöt napon belül eleget tesz, válaszát vagy a kiegészítő szakvéleményt a bíróságnak és a feleknek közvetlenül, elektronikusan küldi meg.

(7) Az okiratokra vonatkozó általános szabályokat (190-199. §) azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy ha a fél tényállításait okirattal kívánja bizonyítani, törvény eltérő rendelkezése hiányában az okirati bizonyíték elektronikus másolatát kell benyújtania a bírósághoz.

(8) Az okirati bizonyíték papír alapon történő benyújtásakor e tény és az azt megalapozó okot – a digitalizálás aránytalan nehézségére való hivatkozás esetén az azt igazoló körülményeket – az elektronikusan benyújtott keresetlevélben vagy más beadványban meg kell jelölni.

(9) Az elektronikus okiratok eredeti, papír alapú változatát a felek megőrzik.

### **Előzetes végrehajthatóság**

386/T. § (1) A bíróság – kérelemre – fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatónak nyilvánítja a pénzösszeg megfizetésére kötelező ítéletet (vagy az ítéletnek a pénzösszeg megfizetésére kötelező részét), ha az a pernyertes fél jogainak, törvényes érdekeinek védelméhez feltétlenül szükséges.

(2) A bíróság az előzetes végrehajthatóság kimondását kérelemre mellőzheti, ha az a pervesztes félre aránytalanul súlyosabb terhet jelent, mint az előzetes végrehajthatóság mellőzése a pernyertes félre. A pervesztes félnek az erre irányuló kérelmét a tárgyalás berekesztése előtt kell előterjesztenie. A bíróság az ítéletet a körülményekhez képest részben is végrehajthatóvá nyilváníthatja.

### **Fellebbezés**

386/U. § (1) A fellebbezésre vonatkozó általános szabályokat (233-259. §) a (2)-(7) bekezdésekben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A másodfokú bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Ha tárgyalás tartására nem kerül sor, a másodfokú bíróság az ügy érdemében hatvan napon belül határoz.

(3) Tárgyalás tartását a fellebbező fél a fellebbezésében, illetve az ellenfél csatlakozó fellebbezésének kézhezvételétől számított nyolc napon belül, a fellebbező fél ellenfele pedig a fellebbezés kézhezvételétől számított nyolc napon belül kérheti.

(4) Ha a felek bármelyikének kérelme alapján tárgyalási határnapot kell kitűzni, azt a tanács elnöke az arra vonatkozó kérelem bírósághoz érkezésétől számított tizenöt napon belül tűzi ki, és arra a feleket, valamint a beavatkozókat, továbbá azokat, akik a határozat ellen fellebbezéssel éltek, megidézi. Az idézéshez csatolni kell a fellebbezés másolatának egy-egy példányát. Ha az elsőfokú eljárásban az ügyész részt vett, a tárgyalásról az illetékes ügyészt is értesíteni kell.

(5) Ha az ügy körülményei ezt nem zárják ki, a tárgyalást úgy kell kitűzni, hogy a tárgyalás az iratoknak a másodfokú bírósághoz való beérkezését követő két hónapon belül megtartható legyen. A tárgyalást úgy kell kitűzni, hogy a fellebbezésnek az ellenfél részére való kézbesítése a tárgyalás napját legkésőbb tizenöt nappal megelőzze. A tárgyalási időköz nem rövidíthető le.

(6) A másodfokú eljárásban új tények állításának, illetve új bizonyítékok előterjesztésének nincs helye. E tilalom nem érvényesül, ha a tények előadására, illetve bizonyítékok előterjesztésére az elsőfokú eljárásban a bíróság eljárási szabálysértése vagy téves jogalkalmazása miatt nem kerülhetett sor.

(7) A másodfokú eljárásban a 247. § a)-c) pontja alkalmazásának – ha az bizonyítási eljárás lefolytatását tenné szükségessé – csak akkor van helye, ha a keresetváltoztatásra okot adó körülmények az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztését követően álltak be. E tilalom nem érvényesül, ha a (6) bekezdés alapján a bizonyítási eljárás lefolytatásának egyébként is van helye.

## Felülvizsgálat

386/V. § A felülvizsgálatra vonatkozó általános szabályokat (270-275. §) azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a felülvizsgálati kérelem tárgyában a Legfelsőbb Bíróság a kérelemnek a hozzá történő beérkezésétől számított kilencven napon belül dönt.”

### 7. §

(1) A Pp. 390. §-ának (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) A bíróság a folytatólagos tárgyalás elmulasztása esetén a tárgyalást – az új hatánap egyidejű kitérésével – csak kivételesen indokolt esetben halaszthatja el, ennek hiányában a tárgyalást berekeszti és a határozatot a rendelkezésre álló adatok alapján hozza meg.

(3) A bíróság a 137. § (1) bekezdés *b)* pontjában meghatározott esetben a pert megszünteti.”

(2) A Pp. 396. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„396. § E törvény alkalmazásában vállalkozás az olyan – a cégnyilvántartásban nyilvántartott – jogi személy vagy jogi személyiség nélküli jogalany, amely elsődlegesen üzletszerű gazdasági tevékenység folytatása céljából jött létre.”

### 8. §

(1) A vállalkozások egymás közötti pereivel összefüggésben a jogerős ítélet rendelkező részét, illetve a pert befejező egyéb jogerős határozat rendelkező részét, feltüntetve az eljáró bíróságot, az ügyszámot, valamint a peres felek nevét, a Céglőny honlapján elektronikus formában, bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozástól mentesen, díjmentesen, keresőprogram-szolgáltatás biztosításával hozzáférhetővé kell tenni.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott cél érdekében a bíróság – a polgári perrendtartásban megjelölt – adatokat a végzés vagy egyéb határozat meghozatalával egyidejűleg a Céglőny honlapján elektronikus úton közzéteszi. A Céglőny honlapján történő közzétételre a Céglőny honlapján napi feltöltéssel kerül sor.

### 9. §

(1) Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 42. § (1) bekezdésének *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

*[A 39-41. §-ban meghatározott illetékalap után – ha e törvény másként nem rendelkezik – az illeték mértéke:]*

„*b)* bírósági meghagyás elleni ellentmondás esetén

*ba)* 3%, de legalább 5000 forint, legfeljebb 450 000 forint;

*bb)* vállalkozások egymás közötti pereire vonatkozó, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 386/E. § (5) bekezdésében szabályozott esetben 5%, de legalább 50 000 forint, legfeljebb 1 000 000 forint;”

(2) Az Itv. 58. §-a a következő (10) bekezdéssel egészül ki:

„(10) Az eljárási illeték az egyébként fizetendő illeték 50%-a, ha a polgári pert – akár közjegyző, akár bíróság előtt lefolytatott – előzetes bizonyítási eljárás előzte meg.”

## 10. §

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény a 187. §-át követően a következő 187/A. §-sal egészül ki:

„187/A. § (1) Biztosítási intézkedés elrendelhető a keresetlevél benyújtását megelőzően, a Pp. XXVI. fejezete szerinti vállalkozások egymás közötti pereiben, a per előtti kötelező egyeztetés alatt is, ha az

- a) közvetlenül fenyegető kár elhárítása,
- b) a jogvitára okot adó állapot változatlan fenntartása, vagy
- c) a kérelmező különös méltánylást érdemlő jogvédelme érdekében szükséges,

és az intézkedéssel okozott hátrány nem haladja meg az intézkedéssel elérhető előnyöket.

(2) A biztosítási intézkedés iránti kérelemről nemperes eljárásban a kérelmező székhelye szerint illetékes megyei bíróság határoz. A kérelmet megalapozó tényeket valószínűsíteni kell. A végzés meghozatala előtt a bíróság szükség esetén a felek nyilatkozatát telefonon, faxon vagy e-mailben is beszerezheti.

(3) A keresetlevél benyújtását követően a perbíróság kérelemre – ha a felperes a keresetét a biztosítási intézkedés iránti kérelemben megjelölthöz képest leszállítja, hivatalból – a biztosítási intézkedést elrendelő végzést maga is megváltoztathatja.

(4) A bíróság a kötelezett kérelmére a biztosítási intézkedést elrendelő végzést hatályon kívül helyezi, ha az annak jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül a kérelmező nem indítja meg a pert.”

## 11. §

Az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvény a 20. §-át követően a következő 20/A. §-sal egészül ki:

„20/A. § Az e törvényben megjelölt bírósági határozatoknak a gyűjteményben történő közzétételén túl – külön törvényben meghatározottak szerint – a bíróság közzéteszi a Pp. XXVI. fejezete szerinti vállalkozások egymás közötti pereiben meghozott jogerős ítélet rendelkező részét, illetve a pert befejező egyéb jogerős határozat rendelkező részét.”

## 12. §

(1) Ez a törvény – a (2)-(3) bekezdésben foglalt kivételekkel – 2010. január 1. napján lép hatályba.

(2) A törvény 1. §-a, 2. §-ának (2) bekezdése, a 3. §-a, 4. §-ának (1) és (3)-(4) bekezdése, a 6. §-a, a 7. §-ának (2) bekezdése, a 8. §-a, a 9. §-ának (1) bekezdése, a 10-11. §-a, 13. §-a, valamint a 14. § (1) bekezdése 2011. január 1. napján lép hatályba.

(3) A törvény rendelkezéseit a hatálybalépésüket követően indult ügyekben kell alkalmazni.

### **13. §**

A Pp.

*a)* 36. § (2) bekezdésében, 73/C. § (2) bekezdés *c)* pontjában, 80. § (6) bekezdésében a „gazdálkodó szervezet” szövegrész helyébe a „vállalkozás” szöveg,

*b)* 121/A. § (1) bekezdésében és 149. § (3) bekezdésében a „gazdálkodó szervezetek” szövegrész helyébe a „vállalkozások” szöveg

lép.

### **14. §**

(1) A Pp. 80. § (6) bekezdése és a 121/A. §-a hatályát veszti.

(2) A Pp. 249/A. §-a és a 340. § (3) bekezdése hatályát veszti.

(3) A törvény 1-7. §-a, a 9-11. §-a és a 13-14. §-a 2011. január 2. napján hatályát veszti.



## ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A törvényjavaslat célja a polgári peres eljárások gyorsítására irányuló kormányzati célkitűzés megvalósítása annak érdekében, hogy a minőségi ítélkezés feltételei erősödjenek, és az igazságügyi szolgáltatások hatékonysága és időszerűsége növekedjen. Ennek érdekében szükséges a per elhúzására lehetőséget adó rendelkezések hatályon kívül helyezése, illetve korrigálása, a pert megelőző és pert elhárító eljárások szerepének növelése, az elektronikus ügyintézés lehetőségének szélesítése, mellyel felgyorsíthatók és lerövidíthetők a bírósági eljárások.

A törvényjavaslat mindezen célok elérése érdekében módosítja a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvényt (a továbbiakban: Pp.), az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvényt (a továbbiakban: Itv.) és a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvényt (a továbbiakban: Vht.). A módosítással megtörténik az általános szabályok egyes rendelkezéseinek modernizációja, valamint a vállalkozások egymás közötti pereire vonatkozó külön eljárási rend létrehozása.

A törvényjavaslat egy már korábban, az igazságszolgáltatás korszerűsítését megcélzó intézkedéssorozat része. Ezek között meg kell említeni a Fővárosi és a Pest Megyei Bíróságon felhalmozódott ügyhátralék kezelése és országos szinten az eljárások időszerűségének elősegítése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 144/2008. (VI. 9.) OIT határozatot, melynek I. pontjában az Országos Igazságszolgáltatási Tanács felkérte az igazságügyért felelős minisztert – a bírósági eljárások hatékonyságának és időszerűségének növelése érdekében – a hatályos szabályozás áttekintésére és az eljárások gyorsítását szolgáló szabályozás előkészítésére. A célkitűzések meghatározására és a tézisek megállapítására 2008-ban sor került, és azzal kapcsolatban a 10/2009. (II. 13.) OIT határozat kimondta, hogy az Országos Igazságszolgáltatási Tanács a bírósági eljárások gyorsítása érdekében szükséges törvény módosításokról szóló előterjesztés tartalmát támogatja, az abban foglalt célkitűzésekkel egyetért.

A törvényjavaslat által kialakítandó szabályozást megalapozta a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2008. évi XXX. törvény (a továbbiakban: Ppn.), amely bizonyos körben már meghatároz külön szabályokat azokra a perekre, amelyekben a felek a gazdasági élet szereplői.

Az egyes közjegyzői nemperes eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvény bevezette a közjegyző előtti előzetes bizonyítást. Ez a lehetőség nagy mértékben hozzájárulhat ahhoz, hogy a pert megelőzően a jogvita eldöntése szempontjából jelentős tényeket a felek feltárják, esetlegesen az eljárás alatt (vagy azt követően) egyezségeket kössenek. Ez a perelhárító funkció egyben a bíróságok tehermentesítését is szolgálja.

A törvényjavaslat szorosan összefügg a hivatalos iratok elektronikus kézbesítéséről és az elektronikus térítvevényről szóló törvényjavaslattal (mely már benyújtásra került az Országgyűléshez), mivel az megteremti az elektronikus kommunikáció alapjait, ami elemi feltétele az általánostól eltérő, lényegesen rövidebb eljárási határidők, valamint a felek közötti aktív információcsere megkövetelésének. Ez teszi lehetővé a per előtti és a per alatti folyamatos érdemi egyeztetést, és erre épülhet a szoros tárgyalási menetrend kialakítása és betartása.

### **1. Az általános szabályok egyes rendelkezéseinek modernizációja**

#### A vállalkozás fogalmának bevezetésével szükségessé váló módosítás

A törvényjavaslat bevezeti a vállalkozás fogalmát, amelynek következtében a Pp.-ből eltűnik a gazdálkodó szervezet megjelölés. A gazdálkodó szervezet és a vállalkozás fogalma alatt értendő szervezet összehasonlítva azonban megállapítható, hogy a vállalkozás jóval szűkebb kört ölel fel,

mint a korábbi, gazdálkodó szervezet fogalma. Ez a szűkítés nem minden rendelkezés esetében indokolt, ezért a törvényjavaslat a képviselet, illetve az okirati bizonyítékok szabályozása körében a vállalkozásra és a gazdálkodó szervezetre való utalást együttesen jeleníti meg.

### Az Itv. kiegészítése

Az Itv. kiegészítésével megjelenik az előzetes bizonyításhoz fűződő illetékkedvezmény lehetősége is, ami arra ösztönzi a feleket, hogy polgári per kezdeményezése előtt vegyék igénybe ezt, a bíróságokat tehermentesítő eljárást.

### A Cartesio-ügy

A törvényjavaslat az Európai Bíróság által 2008. december 16-án, a C-210/06. sz. Cartesio-ügyben hozott ítéletében foglalt megállapításokra tekintettel mellőzi az előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményező végzés elleni külön fellebbezési lehetőség biztosítását.

## **2. A vállalkozások egymás közötti pereire vonatkozó külön eljárási rend**

A törvényjavaslat a Pp.-be beiktatásra kerülő új fejezetben a gazdasági élet szereplői számára kialakított külön eljárási renddel a jelenleginél hatékonyabban biztosítja az anyagi jog által biztosított jogosultságok érvényre jutását. Ez hozzájárulhat a gazdasági életben meglévő visszásságok egy részének felszámolásához: a jogviták könnyebb és gyorsabb rendezése nagy mértékben elősegíti a körbetartozások számának csökkenését, egyúttal a külön szabályok bevezetése a vállalkozások jogainak, üzleti érdekeinek érvényre jutását is magasabb szinten biztosítja, ez pedig pozitív hatással van a vállalkozások versenyképességére.

A vállalkozások egymás közötti pereire vonatkozó – rövid határidőket megadó, szigorú menetrend betartását megkövetelő, az e-kommunikációt előíró, a határidők elmulasztását, a rosszhiszemű pervitelt szankcionáló – előírások kialakításakor az előterjesztő figyelemmel volt arra, hogy a gazdasági élet szereplői, a vállalkozások professzionális jogi képviselőkkel (ügyvédekkel) járnak el, akiktől ügyfeleik elvárhatják, hogy az eljárások gyorsabb befejeződése érdekében teljesítsék az új eljárási rend által rájuk rótt kötelezettségeket. A törvényjavaslat ennek köszönhetően kiemelt hangsúlyt fektet a per előtti egyeztetésre, a bizonyítékok mielőbbi feltárására, és általánosságban ösztönzi a feleket arra, hogy ha perre kerül sor, jóhiszemű pervitelt tanúsítva járuljanak hozzá a peres eljárás mielőbbi befejezéséhez.

A bíróság munkaterhét csökkenti, ha a per előtti kötelező egyeztetés során a felek aktívan együttműködnek, ezért indokolt, hogy ezt a jogalkotó illetékkedvezménnyel értékelje, érdekeltté téve ezáltal a feleket abban, hogy a jogvitájukat képező tényállást és bizonyítékaikat már a per indítása előtt teljeskörűen feltárják.

Ha a felperes az egyeztetést kezdeményezte, de bizonyítja, hogy az alperes ennek során nem működött együtt, a bírósági meghagyás kibocsátását követően az alperes csak emelt összegű illeték fizetése ellenében terjesztheti elő joghatályosan az ellentmondását. Ez a szabály fokozottan érdekeltté teszi az alperest az érdemi együttműködésben. (Amennyiben a felperes nem igazolja az egyeztetés kezdeményezését, úgy a bíróság a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasítja.)

Az eljárások egyszerűbb és gyorsabb lefolytatásához, a vállalkozások adminisztratív terheinek csökkentéséhez járul hozzá az a szabály, amely a bíróságok kötelezettségévé teszi, hogy a fél által megjelölt olyan adatot, amely a törvényben meghatározott, közhiteles nyilvántartásokban szerepel (pl. a cégnyilvántartásban, az ingatlan-nyilvántartásban) elektronikus úton kérdezze le; ezek csatolására a fél nem köteles.

### **3. Hatálybalépés**

A törvényjavaslat a törvény hatálybalépésének időpontját a vállalkozások egymás közötti pereinek vonatkozásában 2011. január 1. napjában határozza meg, mivel e rendelkezések alkalmazására megfelelő felkészülési időt indokolt biztosítani. Az egyéb, általános szabályok vonatkozásában rövidebb felkészülési idő is elegendő, így azok már 2010. január 1. napján hatályba lépnek.

## RÉSZLETES INDOKOLÁS

### Az 1. §-hoz

A Pp. jelenleg hatályos szövegében a „gazdálkodó szervezet” fogalmát a 396. § határozza meg, mely szerint gazdálkodó szervezet a Polgári Törvénykönyv 685. §-ának c) pontjában felsorolt valamennyi szerv, illetőleg szervezet. Így tehát gazdálkodó szervezet az állami vállalat, az egyéb állami gazdálkodó szerv, a szövetkezet, a lakásszövetkezet, az európai szövetkezet, a gazdasági társaság, az európai részvénytársaság, az egyesülés, az európai gazdasági egyesülés, az európai területi együttműködési csoportosulás, az egyes jogi személyek vállalata, a leányvállalat, a vízgazdálkodási társulat, az erdőbirtokossági társulat, a végrehajtói iroda, továbbá az egyéni vállalkozó. Az állam, a helyi önkormányzat, a költségvetési szerv, az egyesület, a köztestület, valamint az alapítvány gazdálkodó tevékenységével összefüggő polgári jogi kapcsolataira is a gazdálkodó szervezetre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni, kivéve, ha a törvény e jogi személyekre eltérő rendelkezést tartalmaz.

A törvényjavaslat bevezeti a vállalkozás fogalmát [a Pp. 396. §-át módosító 7. § (2) bekezdésében], amely szerint vállalkozás az olyan – a cégnyilvántartásban nyilvántartott – jogi személy vagy jogi személyiség nélküli jogalany, amely elsődlegesen üzletszerű gazdasági tevékenység folytatása céljából jött létre.

A gazdálkodó szervezet és a vállalkozás fogalmakat összehasonlítva látható, hogy a vállalkozás jóval szűkebb kört ölel fel, mint a korábbi, gazdálkodó szervezet fogalma.

Mindez szükségessé tette a Pp.-ben annak felülvizsgálatát, hogy mely helyeken indokolt az új vállalkozásfogalom használata, illetve melyek azok a rendelkezések, amelyek tartalma okán a vállalkozás által felölelt szervezeteken túl egyéb szervezetek szerepeltetése is indokolt.

A szűkítést indokolatlan bevezetni a képviselő [67. § (1) bekezdés i) pont, 67. § (2) bekezdés, 69. § (5) bekezdés] szabályainál, továbbá a Pp. 141. §-ának (1) bekezdésében, ahol a végrehajtási eljárásban az érdekelt azonosságának megállapításához szükséges adatok felsorolásáról rendelkezik a törvény, valamint az okirati bizonyítás szabályainál [196. § (1) bekezdés d) pont, 196. § (2) bekezdés]. Ezeken a pontokon a vállalkozás és a gazdálkodó szervezetekre való utalás együttesen jelenik meg a normaszövegben, míg az egyéb esetekben a törvényjavaslat a „gazdálkodó szervezet” kifejezést „vállalkozás” szóra cseréli.

### A 2-3. §-hoz

A keresetlevél benyújtására és kellékeire vonatkozó szabályokat egészíti ki e § (1) bekezdése, mely a keresetlevél opcionális tartalmi elemeként írja elő a telefonszámot, faxszámot és az e-mail címet. Ezeket tehát akkor kell feltüntetni a keresetlevélben, ha azzal a felperes rendelkezik. Tekintettel arra, hogy ezek feltüntetése nyilvánvalóan nem lehet kötelező, ezért a feltüntetés elmulasztásához sem fűződik semmilyen jogkövetkezmény. Az elérni kívánt cél az, hogy a modern kommunikációs eszközök igénybevételére ösztönözze a feleket, amely hozzájárul a célszerű pervitelhez és az eljárás ésszerű időn belüli befejezéséhez.

A (2) bekezdés technikai jellegű módosítást tartalmaz. A Pp. jelenleg hatályos szövege tartalmazza a 121/A. §-ra (a per előtti kötelező egyeztetés szabályaira) történő utalást, azonban a 121/A. § a vállalkozások egymás közötti pereit szabályainak hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti, így

a 121/A. §-ra történő utalásokat a Pp.-ből el kell hagyni. Ez a bekezdés a Pp. 124. §-ának (2) bekezdéséből mellőzi a 121/A. §-ra való utalást, más módosítást nem hajt végre.

A 3. §-ban ugyanilyen, technikai jellegű módosításra kerül sor, a Pp. 130. § (1) bekezdésének i) pontjából történik meg a 121/A. §-ra történő utalás elhagyása.

#### **A 4. §-hoz**

Az 1. §-nál leírt indokok miatt a vállalkozás fogalmának bevezetése mellett indokolt fenntartani a Ptk.-ban felsorolt, egyéb gazdálkodó szervezetekre történő utalást a Pp. 141. §-ában (a végrehajtási eljárásban az érdekelt személyazonosságának megállapításához szükséges adatok), valamint a Pp. 196. §-ában (a magánokiratokra vonatkozó szabályok).

A Pp. 155/A. § (3) bekezdésének módosítása az ún. Cartesio-ügy miatt indokolt.

Az Európai Bíróság által 2008. december 16-án, a C-210/06. sz. Cartesio-ügyben hozott ítéletében az Európai Bíróság úgy rendelkezett, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló végzéssel szembeni fellebbezésre vonatkozó olyan nemzeti szabályok fennállása esetén, amelyek értelmében az alapügy egésze továbbra is a kérdést előterjesztő bíróság előtt marad folyamatban, és a fellebbezés kizárólag az előzetes döntéshozatalra utaló végzést érinti, az EK 234. cikk második bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a Szerződés e rendelkezése által minden nemzeti bíróság számára biztosított az a hatáskör, hogy a Bíróság előtti előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezéséről határozzanak, nem kérdőjelezhető meg olyan szabályok alkalmazásával, amelyek lehetővé teszik a fellebbviteli bíróság számára, hogy a Bíróság előtti előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményező végzést megváltoztassa, e kezdeményezést mellőzze és az említett végzést meghozó bíróságot a felfüggesztett nemzeti eljárás folytatására utasítsa. E megállapításból következik, hogy a Pp. 155/A. §-ának (3) bekezdését, amely szerint az előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményező végzés ellen külön fellebbezésnek van helye, módosítani szükséges olyan értelemben, amely nem engedi meg a végzés elleni külön fellebbezést. Ezzel összhangban hatályon kívül kell helyezni a Pp. 249/A. §-át és a 340. §-ának (3) bekezdését is.

#### **Az 5. §-hoz**

Ez a § a Pp. 341. §-ának f) pontját változtatja meg egy kivétel beiktatásával, mely szerint a közigazgatási perben a bíróság a társadalombiztosítási határozatot a méltányossági jogkörben hozott határozat kivételével változtathatja meg. A kivétel beiktatására azért van szükség, mert a bíróságnak nincs információja arra vonatkozóan, hogy a felülvizsgálni kért határozatban megállapított összegnek milyen fedezete van. Így célszerűnek mutatkozik, hogy a bíróság – keresetnek helyt adás esetén – megváltoztatás helyett a felülvizsgálni kért határozatot helyezze hatályon kívül, és a közigazgatási szervet kötelezze új eljárás lefolytatására és új határozat meghozatalára, tekintettel arra, hogy a közigazgatási szerv – az anyagi fedezet ismeretében – megalapozottabb új határozatot tud majd hozni, mintha a bíróság változtatná meg a felülvizsgálni kért határozatot.

#### **A 6. §-hoz**

A vállalkozások egymás közötti jogvitáira vonatkozó új fejezet a végrehajtási pereket követően, a kisértékű perek fejezete elé kerül a Pp.-be. A beiktatandó §-ok jelölése 386/A-386/V. §-ig terjed.

E külön eljárási rend kiindulópontja az, hogy a gazdasági élet szereplői, a vállalkozások professzionális jogi képviselőkkel (ügyvédekkel) járnak el, és ez lehetőséget teremt arra, hogy a per eljárási szabályait az általános szabályoktól részben eltérően állapítsa meg a jogalkotó.

#### A 386/A. §-hoz

E fejezetben leírt eljárási rend a polgári perrendtartás általános részéhez képest új, helyenként alapvetően eltérő szabályokat tartalmaz, ezért elengedhetetlen, hogy ez az új fejezet egy pontosan meghatározott pertípusban, jól körülírt alanyi körre vonatkozzon. Ezért a vállalkozások egymás közötti pereinek hatályát úgy határozza meg a törvényjavaslat, hogy a fejezet szabályait a vállalkozások egymás közötti pereiben kell alkalmazni, ha a közöttük létrejövő vagyoni jogi per a megyei bíróság elsőfokú hatáskörébe tartozik. E pertípusra az általános szabályok kötelező jogi képviselőt írnak elő. Ez teszi lehetővé azt, hogy az általánostól eltérő – szigorúbb keretek között lefolytatandó – eljárást tegyen kötelezővé a törvény a pereknek erre a körére.

Tekintettel az általánostól eltérő eljárási rendre, a törvény garanciális szabályként azt is kimondja, hogy ha a perben vállalkozásokon kívül más fél (tehát vállalkozásnak nem minősülő fél) is részt vesz, akkor a vállalkozások egymás közötti pereire vonatkozó fejezetben írt szabályok helyett az általános szabályok szerint kell elbírálni a pert.

A vállalkozások egymás közötti pereit esetében sem kizárt, hogy a peres szakaszt fizetési meghagyásos eljárás előzi meg, és az eljárás fizetési meghagyással szemben előterjesztett ellentmondás folytán alakul perré. Erre tekintettel szükséges a két speciális eljárás egymáshoz való viszonyának rendezése, amire a fizetési meghagyásos eljárásról szóló törvényjavaslatban kerül sor. A fizetési meghagyásos eljárásról szóló törvényjavaslat speciálisan a vállalkozások egymás közötti pereit tekintetében rögzíti, hogy a jogosultnak az ellentmondásról szóló értesítés kézbesítésétől számított 15 napon belül – az illeték megfelelő kiegészítése mellett – a keresetlevelet a külön jogszabályban meghatározott formanyomtatványon elektronikusan kell előterjesztenie, illetve hogy ha a jogosult ezt a kötelezettségét teljesíti, a pert a továbbiakban a vállalkozások egymás közötti pereire vonatkozó szabályok szerint kell lefolytatni.

#### A 386/B. §-hoz

Az ügyintézés megkönnyítése érdekében lehetőség lesz arra, hogy meghatározott eljárási cselekményeknél a bírósági titkár vagy a bírósági ügyintéző járjon el. Az általános szabályok alkalmazása mellett a bírósági titkár nem dönthet bizonyítási indítványról, és a peres eljárás menetrendjéről szóló végzést nem hozhatja meg, ugyanakkor a bírósági titkár eljárhat a másodfokú eljárásban is, nem hozhat meg azonban olyan határozatot, amely ellen jogorvoslatnak nincs helye. A külön jogszabályban [a bírósági ügyintézők által ellátható egyes feladatokról szóló 56/2008. (III. 26.) Korm. rendeletben] meghatározott esetekben, önálló aláírási joggal, tárgyaláson kívül – a bíró irányítása és felügyelete mellett – bírósági ügyintéző is eljárhat a vállalkozások egymás közötti pereiben.

#### A 386/C. §-hoz

A törvényjavaslat lehetőséget biztosít arra, hogy a vállalkozások közötti jogviták esetén – már a per előtti kötelező egyeztetés során – a keresetlevél benyújtása előtt a bíróság ideiglenes intézkedést vagy biztosítási intézkedést rendeljen el. Mindkét jogintézmény alkalmazási lehetőségének kiszélesítése a per előtti egyeztetés súlyát és jelentőségét hivatott kiemelni.

Ideiglenes intézkedés keretében a keresetlevél benyújtását megelőzően kizárólag a tényállás megállapítása szempontjából releváns okirati bizonyíték átadása rendelhető el. Az új szabályozás a per előtti kötelező egyeztetés sikeres lefolytatását segíti elő.

Ha a törvényben meghatározott feltételek fennállnak, így különösen, ha az okirat beszerzését sikertelenül kísérelték meg, akkor a kérelmező a székhelye szerint illetékes megyei bíróságtól

kérheti ideiglenes intézkedésként az okirati bizonyíték átadására való kötelezést. A kérelem tárgyában a bíróság tizenöt napon belül határoz. A végzés meghozatala előtt a bíróság a felek nyilatkozatát rövid úton is beszerezheti. A végzés elleni fellebbezésnek halasztó hatálya van. A bíróság a kötelezett kérelmére az ideiglenes intézkedésről szóló végzést hatályon kívül helyezi, ha az annak jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül a kérelmező nem indítja meg a pert.

Ez a § vezeti be a vállalkozások egymás közötti pereire vonatkozó fejezet alkalmazásában a „rövid úton” való megkeresés módját. E szerint rövid úton történő megkeresésnek minősül, ha a bíróság a feleket telefonon, faxon vagy e-mailben keresi meg.

#### A 386/D. §-hoz

A vállalkozások egymás közötti pereire vonatkozó külön fejezet különös hangsúlyt fektet a pert megelőző szakaszra, amely során a feleknek egymástól be kell szerezniük az álláspontjuk alátámasztására szolgáló okiratokat, és ha ezt a felek nem adják ki egymásnak, a kiadás akár bírósági úton is kikényszeríthető már a per előtt, de erre lehetőség van a per folyamán is.

Ha a pert kötelezően megelőző egyeztetés során nem sikerül egyezséget kötniük a feleknek, az előzetes egyeztetést akkor sem folytatták le fölöslegesen, hiszen a perindítás időpontjára már a rendelkezésükre fog állni valamennyi okirati bizonyíték, amelyet a bírósági eljárás során fel tudnak majd használni.

A fél csak akkor mentesül az okirat kiadásának kötelezettsége alól, ha az okirat tartalma nem függ össze a tényállással, vagy ha az okirat kiadása a fél üzleti titokhoz fűződő jogát aránytalan mértékben korlátozná.

Ha a fél bíróságtól kéri, hogy ellenfelét kötelezze az okirat átadására, a bíróság erről végzésben határoz, mellyel kapcsolatban a felek nyilatkozatát rövid úton is beszerezheti. Az okirat átadásának fontos eljárási következményei miatt a végzés ellen célszerű fellebbezési jogot engedni. Abból a célból azonban, hogy az eljárást a fellebbezés ne húzza el, azt harminc napon belül, tárgyalás tartása nélkül kell elbírálnia a másodfokú bíróságnak.

#### A 386/E. §-hoz

A keresetlevél benyújtása előtt a feleknek meg kell kísérelniük a jogvita peren kívül történő elintézését. Ebből a célból a fél a vitás kérdésben képviselt jogi és ténybeli álláspontját az ügyben érintett valamennyi féllel részletesen közli bizonyítékainak előadásával, illetve a rendelkezésére álló okirati bizonyítékok bemutatásával.

A felek a kézhezvételtől számított harminc napon belül valamennyi felvetett jogkérdésre, a teljes tényállásra kiterjedő, valamint az ellenbizonyítékok előadását is tartalmazó részletes választ adnak, a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok bemutatásával.

Ha az alperes a pert megelőző egyeztetés során együttműködött, akkor az így összegyűlt okiratokat (pl. egyeztetési jegyzőkönyvet, okirati bizonyítékot) a felperesnek mellékelnie kell a keresetleveléhez.

Abban az esetben, ha ilyen módon sikertelen a per előtti egyeztetés, a felperesnek a keresetlevél benyújtásával együtt igazolnia kell, hogy a per előtti egyeztetést megkísérelte, és az alperes abban nem vett részt, esetlegesen nem adta ki az okiratokat.

A bíróság az ügy összes körülményére figyelemmel pervesztességére tekintet nélkül kötelezi az alperesként részt vevő vállalkozást a perben felmerült összes költség vagy egyébként a felperes által viselendő költségek egy részének a viselésére, ha az alperes a jogvita peren kívüli rendezésében neki felróható módon nem működött együtt, vagy azt kifejezetten akadályozta.

A per előtti egyeztetés kötelezettségét nem írja elő a törvényjavaslat az idő rövidegére tekintettel, ha a keresetindításra jogszabály hatvan napnál nem hosszabb határidőt biztosít, illetve az eljárás sajátosságai okán, arra az esetre, ha az eljárás a fizetési meghagyással szemben előterjesztett ellentmondás folytán alakul perré.

#### A 386/F. §-hoz

A vállalkozások egymás közötti pereiben a felek egymással és a bírósággal, továbbá a szakértővel is elektronikusan kommunikálnak. Ez nagy mértékben hozzájárul az eljárás gyors lefolytatásához, hiszen a lehetőségekhez képest a papír alapú iratforgalom teljesen kiszorul az eljárásból. (Kivétel, ha a bizonyítékokat papír alapon kell megsejmlélni a tárgyaláson.) Ez a rendelkezés összhangban van az elektronikus kézbesítési renddel, melyet a hivatalos iratok elektronikus kézbesítéséről és az elektronikus térítvevényről szóló törvény ír elő.

A törvényjavaslat bevezeti azt a lehetőséget, hogy a bíróság a felekkel rövid úton egyeztessen bizonyos kérdésekben, ezekben az esetekben a kommunikációs eszköz a telefon, fax lehet, illetve e-mail útján is be lehet szerezni a felek véleményét adott eljárási kérdésben.

A gyors és hatékony információáramlást hivatott biztosítani az a rendelkezés, mely szerint a keresetlevélnek az alperes részére történt kézbesítését követően a fél a perre vonatkozó nyilatkozatát, beadványát a bíróságnak és egyidejűleg – tájékoztatásul – az ellenérdekű félnek is köteles közvetlenül, elektronikus úton megküldeni.

A nyilatkozatokat, beadványokat a feleknek minden esetben elektronikus térítvevényes küldeménynel kell egymás részére kézbesíttetniük. Ez alól kivételt képeznek azok az esetek, amikor a bíróság rövid úton szerzi be a fél (felek) nyilatkozatát.

A papír alapú iratküldés kivételként megengedett. Erre abban az esetben kerülhet sor, ha az eredetileg papír alapú bizonyítékok nagy mennyisége miatt azok digitalizálása aránytalan nehézséggel járna, vagy ha a papír alapú okirat valódisága vitás.

#### A 386/G. §-hoz

A vállalkozások egymás közötti pereinek gyorsabb lefolytatását szolgálja, hogy a beavatkozást, illetve a felek személyében bekövetkező változást törvényben meghatározott időn belül kell bejelenteni. A beavatkozást az elsőfokú tárgyalás első tárgyalási napján szóban vagy az attól számított harminc napos határidőn belül, írásban kell bejelenteni. A bíróság a beavatkozás megengedése tárgyában a határozathozatal előtt a felek és a beavatkozó nyilatkozatát szükség esetén rövid úton szerzi be.

A felek személyében bekövetkező változásra az általános szabályokat azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a jogutód perbelépését, illetve perbevonását a perbeli jogutódlásra okot adó körülmény bekövetkezésétől számított harminc napos határidőn belül – a tárgyaláson szóban vagy egyébként írásban – kell bejelenteni.

E § rendelkezik a költségek előlegezésének különös szabályáról is, mely szerint nem lehet alkalmazni azt az általános szabályt, hogy a bíróság – ha ezt méltányosnak tartja – kivételesen a



bizonyító fél ellenfelét is kötelezheti a bizonyítási eljárással felmerülő költségeknek vagy azok egy részének előlegezésére. Tekintettel a fejezet hatályára (így a perben részt vevő felekre), e szabály alkalmazása indokolatlan lenne a vállalkozások egymás közötti pereiben.

#### A 386/H. §-hoz

Tekintettel a vállalkozások egymás közötti pereinek sajátos eljárási rendjére, megengedhetőnek mutatkozik – és ez egyben az eljárás ésszerű időn belüli elbírálását segíti elő –, hogy az általános szabályok szerinti tizenöt nap (illetve három hónapos) igazolási határidőt a vállalkozások egymás közötti pereiben nyolc napban (illetve két hónapban) állapítsa meg a törvény. Az igazolási kérelem elbírálásához a bíróság a felek nyilatkozatát rövid úton is beszerezheti.

#### A 386/I. §-hoz

A törvényjavaslat a vállalkozások egymás közötti pereiben jelentősen megnöveli a kiszabható pénzbírság összegét, és a perben félként részt vevő vállalkozás mellett az annak képviseletében eljáró vagy meghatalmazást adó törvényes képviselő bírságolására is lehetőséget ad. Ha az eljárási jogait valamely peres fél törvényes képviselője nem gyakorolja jóhiszeműen, akkor a bíróság őt – legfeljebb ötmillió forint összegű – pénzbírsággal sújthatja. Az eljárásban tanúként vagy szakértőként részt vevő személyekkel szembeni pénzbírság kiszabása során – az általános szabályoktól eltérően – a bíróságnak nincs mérlegelési lehetősége, ha a tanú vagy a szakértő nem vesz részt jóhiszeműen az eljárásban, és nem segíti a jogvita mielőbbi eldöntését, akkor a bíróságnak pénzbírsággal kell őt sújtania.

A szakértői díj megállapítására és kiutalására az általános szabálynál jóval rövidebb határidőt ír elő a törvényjavaslat. Az eljárás egyéb szereplőire vonatkozó szigorúbb rendelkezések elősegítik azt, hogy a perben aktívan vegyenek részt, és járuljanak hozzá a bizonyítási eljárás mielőbbi lefolytatásához. Ezzel együtt a szakértők számára kedvezőbb rendelkezést tartalmaz a törvényjavaslat a munkadíjuk kiutalására vonatkozóan. A bíróság a szakértő díját – a szakértő által benyújtott díjjegyzék alapulvételével – a szakvélemény beérkezését, illetve a szakértő meghallgatása esetében a meghallgatását követően, de legkésőbb tizenöt napon belül végzéssel megállapítja, és a jogerősen megállapított összeg letéttel fedezett részét a szakértő által benyújtott számla alapján nyolc napon belül kiutalja.

#### A 386/J. §-hoz

A vállalkozások egymás közötti pereiben a törvényjavaslat meghonosítja azt az eljárási rendet, amelyben a tárgyalás során elektronikus jegyzőkönyv készül, és a felek jogi képviselői a tárgyalás elhalasztását vagy berekesztését megelőzően abból nyomban kaphatnak egy-egy papír alapú példányt, továbbá a jegyzőkönyvet elektronikus úton is kézbesítik számukra (és az általános szabályok szerint elektronikus úton azoknak a feleknek is, akik nem voltak jelen a tárgyaláson). A jegyzőkönyv kézbesítésének ez az elektronikus elküldés számít.

Az ítéletekkel kapcsolatos garanciális szabály kerül a Pp.-be, mely szerint, ha a bíróság az ítéletet a tárgyaláson kihirdeti, annak rendelkező részét jegyzőkönyvbe kell foglalni. Ennek az átadására, illetve kézbesítésére ugyanazok a szabályok vonatkoznak, mint bármely más, elektronikusan elkészült jegyzőkönyvre.

A gazdasági forgalom tájékoztatására szolgál az az új rendelkezés, mely szerint a jogerőre emelkedett ítéletek rendelkező részét a Céglönlöny honlapján közzé kell tenni nem anonimizált formában. Adott vállalkozással szerződni kívánó fél így tájékozódhat arról, hogy a vállalkozás

milyen jogvitákban volt érintett, és abban elmarasztalták-e vagy sem. Ez lehetőséget teremt a leendő szerződő partner jogkövető magatartásának feltérképezésére.

#### A 386/K. §-hoz

A keresetlevélre vonatkozóan új szabály az, hogy azt arra rendszeresített, külön jogszabályban meghatározott formanyomtatványon kell rögzíteni, és azt elektronikusan kell benyújtani. Ez a szabály természetesen nem korlátozza a keresetlevelet terjedelmében, a formanyomtatvány használatát az elektronikus benyújtás miatti technikai háttér indokolja. Az Állami Elektronikus Kézbiztosítási Szolgáltató rendszerén keresztül ugyanis csak formanyomtatványokkal lehet „megszólítani” a címzett hivatalos szervet. A per előtti kötelező egyeztetésre tekintettel a keresetlevél speciális mellékleteként csatolni kell a felperes és alperes közötti per előtti egyeztetés során tett írásbeli nyilatkozatokat tartalmazó okiratokat (levelezést, jegyzőkönyvet) vagy azt az iratot, amely igazolja, hogy a felperes megkísérelte a jogvita peren kívüli elintézését.

Az eljárások egyszerűbb és gyorsabb lefolytatásához, a vállalkozások adminisztratív terheinek csökkentéséhez járul hozzá az a szabály, amely a bíróságok kötelezettségévé teszi, hogy a fél által megjelölt olyan adatot, amely a törvényben meghatározott, közhiteles nyilvántartásokban szerepel (pl. a cégnyilvántartásban, az ingatlan-nyilvántartásban) elektronikus úton kérdezze le; ezek csatolására a fél nem köteles.

#### A 386/L. §-hoz

Az általános szabályoktól eltérően a beérkezett keresetlevelet a bíróságnak tizenöt napon belül kell megvizsgálnia. Ha azt nem kell idézés kibocsátása nélkül elutasítani, vagy nincs helye áttételnek, akkor azt a bíróság még a tárgyalás kitűzését megelőzően megküldi az alperesnek, akinek arra tizenöt napon belül érdemben nyilatkoznia kell, előterjesztve az ellenkérelmét, az esetleges beszámítási kifogását és viszontkeresetét.

Az alperesi nyilatkozatot a felperes részére kézbesíteni kell, aki saját ténybeli és jogi álláspontját közli a bírósággal és az alperessel.

Ha az ügy különös bonyolultsága indokolja, az elsőfokú bíróság legkésőbb az alperesi nyilatkozatot követő tizenöt napon belül elrendelheti, hogy az ügyben három hivatásos bíróból álló tanács járjon el. Ha a bíróság az ügy tanács elé utalásáról rendelkezett, utóbb az ügyben egyesbíró nem járhat el.

#### A 386/M. §-hoz

A felek aktív közreműködése mellett kerül sor az eljárás menetrendjének meghatározására. (Erre akkor nem kerül csak sor, ha a jogvita egyszerű ténybeli megítélésű és annak érdemi elbírálására – a bíróság szerint – az első tárgyalási napon sor kerülhet.)

A tárgyalás-előkészítő egyeztetés során a felek előterjesztik bizonyítási és az eljárással összefüggő egyéb indítványait; a bíróság ezt követően határoz az eljárás menetrendjéről az indítványokra is kiterjedően. A bíróság a felek nyilatkozatát a felek személyes jelenlétén alapuló vagy telekommunikációs, illetve informatikai eszközök révén biztosított egyidejű meghallgatásával szerzi be. Ez biztosítja a kétoldalú meghallgatás elvének érvényesülését.

A menetrend egyeztetése során a bíróság egyezteti a felekkel, hogy mely bizonyítási indítványokat tartják fenn, és azok ismeretében rögzíti az első és – folytatólagos tárgyalás szükségessége esetén – a folytatólagos tárgyalások, lehetőleg egymást követő napokra tűzendő határnapjait, és az egyes eljárási cselekmények (tanúkihallgatás, szakértő kirendelése, meghallgatása, helyszíni szemle)

lefolytatásának ütemezését és mindezt végzésbe foglalja. A menetrendet tartalmazó végzést a bíróság csak akkor módosíthatja, ha az abban foglaltak teljesítése előre nem látható akadály miatt nem lehetséges, vagy ha a menetrendben foglaltak módosítása nélkül az abban foglaltak a jogvita ésszerű időn belüli elbírálását veszélyeztetnék. Ebben az esetben az új tárgyalási határnap(ok) megállapítása céljából a felekkel újabb egyeztetést folytat le. Ha a per állása nem indokol újabb menetrend-egyeztetést, de folytatólagos tárgyalás kitűzése válik szükségessé – és az ügy körülményei azt nem zárják ki –, a folytatólagos tárgyalást úgy kell kitűzni, hogy az az elhalasztott tárgyalás napját követő legkésőbb három hónapon belül, szükség esetén több, egymást követő tárgyalási napon megtartható legyen.

A vállalkozások egymás közötti pereiben az eljárási menetrend új jogintézményként kerül bevezetésre, azonban az a polgári eljárás alapelveitől nem idegen, hiszen a hatékony és ésszerű pervezetés alapkövetelményének érvényesülését csak akkor biztosíthatja az eljáró bíróság valamennyi perben már ma is, ha – ugyan nem formalizáltan, de – előre „megtervezi” az eljárási cselekmények sorrendjét.

Azzal, hogy az új előírás megköveteli a felekkel történő egyeztetést és a menetrend végzésben való rögzítését, a jelenlegitől aktívabb pervezetést vár el a bíróságtól, illetve tevékenyebb közreműködést igényel a felektől, és biztosítja, hogy az eljárás szigorúan a kereseti kérelem, illetve a viszontkereseti kérelem keretein belül maradjon, felesleges eljárási cselekmények ne növeljék a pertartamot. A szabályozás ugyanakkor kellő rugalmasságot is nyújt, hiszen meghatározott esetekben lehetőséget teremt a menetrendtől való eltérésre. Összességében a jogintézmény tehát jelentősen hozzájárulhat az eljárások kiszámítható, valóban ésszerű időben való lezárásához.

A bíróság úgy tűzi ki az első tárgyalást, hogy az a keresetlevélnek a bírósághoz érkezését követően legkésőbb három hónapon belül megtartható legyen. Ha a lefolytatott menetrend-egyeztetés során – különösen szakértő kirendelése esetén – szükségesnek mutatkozik, az első tárgyalás három hónapnál későbbi időpontra is kitűzhető. A tárgyalás azonban ebben az esetben sem tűzhető ki a keresetlevélnek a bírósághoz érkezésétől számított negyedik hónapnál későbbi időpontra.

A pernek más perrel történő egyesítésére legkésőbb a peres eljárás menetrendjéről szóló végzés meghozataláig kerülhet sor, ha pedig tárgyalás-előkészítő egyeztetést nem tart a bíróság, a per más perrel történő egyesítéséről az első tárgyalási napon határozhat a bíróság. Ez garantálja azt, hogy a perek egyesítése nem vezet adott eljárás elhúzódásához.

#### A 386/N. §-hoz

Fő szabályként bizonyítási indítványt legkésőbb az első tárgyalási napon lehet előterjeszteni. Ez alól kivétel az az eset, amikor a fél az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig akkor is előterjesztheti bizonyítási indítványát, ha abban olyan tényre vagy bizonyítékra, illetve olyan jogerős bírói vagy más hatósági határozatra hivatkozik, amely önhibáján kívül az indítvány előterjesztésére egyébként nyitva álló határidő lejárta után jutott a tudomására, illetve amely jogerőre emelkedéséről önhibáján kívül e határidő lejárta után szerzett tudomást, és ezt a tény, bizonyíték, indítvány előterjesztésével egyidejűleg igazolja. Szintén az első tárgyalási napot követően terjeszthető elő bizonyíték akkor, ha a felperes megváltoztatja keresetét. Ezt az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig megteheti, ha olyan tényre, bizonyítékra, illetve olyan jogerős bírói vagy más hatósági határozatra hivatkozik, amely önhibáján kívül az első tárgyalást követően jutott a tudomására, és ezt igazolja. A harmadik kivétel a másodfokú eljáráshoz kapcsolódik. Fő szabályként a másodfokú eljárásban új tények állításának, illetve új bizonyítékok előterjesztésének nincs helye, azonban e tilalom nem érvényesül, ha a tények előadására, illetve bizonyítékok előterjesztésére az elsőfokú eljárásban a bíróság eljárási szabálysértése vagy téves jogalkalmazása miatt nem kerülhetett sor.

Ha a fél a bizonyítási indítványát a tárgyalás-előkészítő egyeztetésen elmulasztotta előterjeszteni, pernyertességre tekintet nélkül viseli az ezzel összefüggésben felmerült költségeket, kivéve, ha bizonyítja, hogy a bizonyítási indítvány alapjául szolgáló tények a tárgyalás-előkészítő egyeztetésen még nem álltak rendelkezésre.

Beszámítási kifogás előterjesztése esetén a beszámítani kívánt követelés bizonyítására vonatkozó indítványt a kifogás előterjesztésével egyidejűleg kell előterjeszteni. Ezt a rendelkezést az ellenbizonyításra is megfelelően alkalmazni kell.

A bizonyítási indítványra vonatkozó szigorúbb szabályok megakadályozzák a perek elhúzódását, és lehetőséget adnak a bíróság számára, hogy az elkésett vagy rosszhiszeműen előterjesztett indítványokat szankcionálja.

#### A 386/O. §-hoz

E § a tárgyalás elmulasztásának különös szabályait határozza meg. Deklarálja, hogy fizetési meghagyással szemben előterjesztett ellentmondás nem akadályozza a bírósági meghagyás kibocsátását. Ez a bírósági meghagyással való „fenyegetettség” biztosítja azt, hogy annak ellenére, hogy a kötelezett (azaz a későbbi alperes) már tett nyilatkozatot, az eljárás peres szakaszában is elvárt tőle az aktív közreműködés.

Szintén a menetrendet megállapító végzésre vonatkozó garanciális elem az a rendelkezés, mely szerint a tárgyalás elmulasztásának ténye önmagában nincs hatással a menetrendben megállapított tárgyalási határnapokra.

Az eljárás gyorsabb lezárulását biztosítja az a szabály, mely szerint nem szünetelésre, hanem a per megszüntetésére kerül sor, ha a felek közül bármelyik tárgyaláson egyikük sem jelenik meg, vagy a megjelent fél az ügy tárgyalását nem kívánja, illetőleg nyilatkozatot egyáltalában nem tesz, és a távollévő felperes megelőzőleg egyik esetben sem kérte, hogy a bíróság a tárgyalást távollétében is tartsa meg.

#### A 386/P. §-hoz

Fő szabályként – az eljárás elhúzódásának (illetve elhúzásának) megakadályozása érdekében – a felperes a keresetét az alperes érdemi ellenkérelmének előadása után legkésőbb az első tárgyaláson változtathatja meg.

A fő szabály alóli első kivétel az, hogy a felperes legkésőbb az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig megváltoztathatja keresetét, ha olyan tényre, bizonyítékra, illetve olyan jogerős bírói vagy más hatósági határozatra hivatkozik, amely önhibáján kívül az első tárgyalást követően jutott a tudomására, és ezt igazolja.

Második kivételként említhető a célszerűségi szempontból engedett keresetváltoztatás. E szerint a felperes az eredetileg követelt dolog helyett, utóbb beállott változás folytán más dolgot vagy kártérítést követelhet, a keresetét leszállíthatja, illetve az eredetileg nem követelt járulékokra vagy a követeléseknek, illetőleg járulékoknak a per folyamán esedékessé vált részleteire is kiterjesztheti, megállapítás helyett teljesítést vagy teljesítés helyett megállapítást követelhet.

Mindkét kivétel esetében azonban a bíróságnak van mérlegelési jogköre. Így a bíróság érdemi tárgyalás nélkül – nem megfellebbezhető végzéssel – elutasítja a kivételként szabályozott

keresetváltoztatást, egyben a felperest pénzbírsággal sújtja, ha nyilvánvaló, hogy a felperes azt azért terjesztette elő késedelmesen, hogy a per befejezését hátráltassa.

#### A 386/Q. §-hoz

Az általános szabályok mellett a pert megelőző nyilatkozattétel szabályait is alkalmazni kell beszámítási kifogás és a viszontkereset különös szabályainál.

Ha a felperes a keresetét az első tárgyaláson változtatja meg, az alperes is előterjesztheti beszámítási kifogását vagy viszontkeresetét az első tárgyaláson, de legkésőbb az első tárgyalást követő tizenöt napon belül.

A beszámítási kifogás vagy a viszontkereset ettől későbbi időpontban való előterjesztésére akkor van lehetőség, ha a felperes – az arra irányadó kivételes szabályok alapján – legkésőbb az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig változtatja meg a keresetét.

A törvény pénzbírságot helyez kilátásba arra az esetre, ha az alperes a per elhúzásának szándékával terjeszti elő a beszámítási kifogását vagy viszontkeresetét. Ha a bíróság ezt észleli, a beszámítási kifogást vagy a viszontkeresetet meg nem fellebbezhető végzéssel elutasítja és kiszabja a pénzbírságot.

#### A 386/R. §-hoz

Az e §-ban megfogalmazott többletkövetelmény biztosítja, hogy a felek közös – a tárgyalás elhalasztására vonatkozó – nyilatkozatukkal ne hátráltassák az eljárás befejezését. Ebben az új konstrukcióban a feleknek a kitűzött tárgyalási határnap előtt legkésőbb nyolc nappal előterjesztett halasztás iránti, indokolt, közös kérelmére a tárgyalást csak akkor halasztja el a bíróság, ha a felek vállalják, hogy a kérelem bejelentésétől számított harminc napon belül egyezségi kísérletet tesznek, és az egyezségről szóló okiratot vagy az egyezségi kísérlet során felvett jegyzőkönyvet a bírósághoz benyújtják. E határidő elmulasztása miatt nincs helye igazolásnak.

A törvényjavaslat tehát megköveteli a felektől, hogy csak akkor kérjék a tárgyalás elhalasztását, ha egyben megkísérlik jogvitájukat peren kívül lezárni, azaz aktívan közreműködnek abban, hogy az eljárás elérje a kívánt célt, és ne csak a pertartam növekedjen eredmény nélkül, fölöslegesen. Éppen ezért a törvény pénzbírságot helyez kilátásba arra az esetre, ha a felek nem nyújtják be az egyezségről szóló okiratot vagy az egyezségi kísérlet során felvett jegyzőkönyvet harminc napon belül. (Az ugyanis nyilvánvalóan nem garantálható, hogy a peren kívüli egyezségi kísérlet során ténylegesen sikerül is megegyezniük a feleknek.) Ha nem jön létre az egyezség, a bíróságnak az eljárási menetrendre vonatkozó szabályok szerint kell folytatnia az eljárást. (Azaz a megállapított menetrend szerint, illetve ha szükséges, annak módosításával.)

#### A 386/S. §-hoz

Bár az általános szabályok szerint a szakértő maga dönthet arról, hogy vállalja-e az elektronikus kommunikációt, a vállalkozások egymás közötti pereiben a törvény szűkítést tartalmaz. E szerint a vállalkozások egymás közötti pereiben kizárólag olyan szakértő járhat el, aki vállalja az elektronikus kézbesítést. Ennek az az oka, hogy az eljárást ne akadályozza a szakértővel folytatott papír alapú kommunikáció. Kivételes esetben természetesen itt is helye lehet a papír alapú iratküldésnek (pl. ha azok digitalizálása aránytalan nehézséggel járna, vagy a papír alapú okirat szemrevételezése elengedhetetlen), de az egyébként is szövegszerkesztővel készített szakértői vélemény megküldését elektronikus úton kell lebonyolítani.

A feleknek az általános szabályok szerint van észrevételezési joguk. Ezt a szakvélemény kézhezvételétől számított tizenöt napon belül kell a bíróságnak és közvetlenül a szakértőnek is elektronikusan megküldeniük.

A bíróságnak mérlegelési joga van arra vonatkozóan, hogy a felek észrevételeiből ténylegesen mit tart relevánsnak, olyan felvetésnek, észrevételnek, amelyre vonatkozóan a szakértőnek mindenképpen válaszolnia kell. Ezért a bíróság a feleknek a szakvéleményre vonatkozó észrevételei kézhezvételétől számított tizenöt napon belül, a felek észrevételei alapján, a szakvélemény homályosságának, hiányosságának, önmagával vagy a szakvélemény előterjesztését megelőzően a szakértő tudomására hozott, bizonyított tényekkel való ellentmondásának kiküszöbölésére irányuló kérdések megválaszolására, továbbá a felek indítványai alapján – ha az eredeti kirendelésben nem szereplő kérdések megválaszolását tartja szükségesnek – kiegészítő szakvélemény adására hívja fel a szakértőt.

A szakértőnek tizenöt napon belül eleget kell tennie a bíróság felhívásának, válaszát vagy a kiegészítő szakvéleményt a bíróságnak és a feleknek is közvetlenül, elektronikusan meg kell küldenie.

Az okiratokra vonatkozó általános szabályokat azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy ha a fél tényállításait okirattal kívánja bizonyítani, törvény eltérő rendelkezése hiányában az okirati bizonyíték elektronikus másolatát kell benyújtania a bírósághoz. Az okirati bizonyíték papír alapon történő benyújtásakor e tényt és az azt megalapozó okot – a digitalizálás aránytalan nehézségére való hivatkozás esetén az azt igazoló körülményeket – az elektronikusan benyújtott keresetlevélben vagy más beadványban meg kell jelölni. Az elektronikus okiratok eredeti, papír alapú változatát a feleknek meg kell őrizniük.

#### A 386/T. §-hoz

A gazdasági forgalom biztonsága és a jogérvényesítés elősegítése érdekében a bíróság – kérelemre – fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatónak nyilvánítja a pénzösszeg megfizetésére kötelező ítéletet (vagy az ítéletnek a pénzösszeg megfizetésére kötelező részét), ha az a pernyertes fél jogainak, törvényes érdekeinek védelméhez feltétlenül szükséges.

A bíróságnak természetesen megvan az a lehetősége, hogy az előzetes végrehajthatóság kimondását kérelemre mellőzze, ha az az alperesre aránytalanul súlyosabb terhet jelent, mint az előzetes végrehajthatóság mellőzése a felperesre. Az alperesnek az erre irányuló kérelmét a tárgyalás berekesztése előtt kell előterjesztenie. A bíróság az ítéletet a körülményekhez képest részben is végrehajthatóvá nyilváníthatja.

#### A 386/U-386/V. §-hoz

A törvényjavaslat szerint a vállalkozások egymás közötti pereiben a fellebbezésre és a felülvizsgálatra vonatkozó általános szabályokat kell alkalmazni néhány, az eljárás ésszerű időn belüli befejezését biztosító különös rendelkezéssel.

A vállalkozások egymás közötti pereiben a másodfokú bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Ha tárgyalás tartására nem kerül sor, a másodfokú bíróság az ügy érdemében hatvan napon belül határoz. Tárgyalás tartását a fellebbező fél a fellebbezésében, illetve az ellenfél csatlakozó fellebbezésének kézhezvételétől számított nyolc napon belül, a fellebbező fél ellenfele pedig a fellebbezés kézhezvételétől számított nyolc napon belül kérheti.

Ha a felek bármelyikének kérelme alapján tárgyalási határnapot kell kitűzni, azt a tanács elnöke az arra vonatkozó kérelem bírósághoz érkezésétől számított tizenöt napon belül tűzi ki és arra a feleket, valamint a beavatkozókat, továbbá azokat, akik a határozat ellen fellebbezéssel éltek, megidézi. Az idézéshez csatolni kell a fellebbezés másolatának egy-egy példányát. Ha az első fokú eljárásban az ügyész részt vett, a tárgyalásról az illetékes ügyészt is értesíteni kell. Ha az ügy körülményei ezt nem zárják ki, a tárgyalást úgy kell kitűzni, hogy a tárgyalás az iratoknak a másodfokú bírósághoz való beérkezését követő két hónapon belül megtartható legyen. A tárgyalást úgy kell kitűzni, hogy a fellebbezésnek az ellenfél részére való kézbesítése a tárgyalás napját legkésőbb tizenöt nappal megelőzze. A tárgyalási időköz nem rövidíthető le.

A másodfokú eljárásban új tények állításának, illetve új bizonyítékok előterjesztésének nincs helye. E tilalom nem érvényesül, ha a tények előadására, illetve bizonyítékok előterjesztésére az elsőfokú eljárásban a bíróság eljárási szabálysértése vagy téves jogalkalmazása miatt nem kerülhetett sor.

A másodfokú eljárásban a keresetváltoztatásra vonatkozóan további korlátokat vezet be a törvényjavaslat. E szerint a másodfokú eljárásban az eredetileg követelt dolog helyett utóbb beállott változás folytán más dolgot vagy kártérítést követelni, a keresetet felemelni vagy leszállítani, illetőleg az eredetileg nem követelt járulékokra vagy a követeléseknek, illetőleg járulékoknak a per folyamán esedékessé vált részleteire is kiterjeszteni, valamint megállapítás helyett teljesítést vagy teljesítés helyett megállapítást követelni – ha az bizonyítási eljárás lefolytatását tenné szükségessé – csak akkor lehet, ha a keresetváltoztatásra okot adó körülmények az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztését követően álltak be. Ez, a keresetváltoztatásra vonatkozó korlátozás nem érvényesül, ha a másodfokú eljárásban bizonyítási eljárás folytatásának egyébként is van helye.

A felülvizsgálatra vonatkozó általános szabályokat azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a felülvizsgálati kérelem tárgyában a Legfelsőbb Bíróság a kérelemnek a hozzá történő beérkezésétől számított kilencven napon belül dönt.

## **A 7. §-hoz**

E § (1) bekezdése a kisértékű perek fejezetének a tárgyalás elmulasztása következményeire vonatkozó két bekezdését korrigálja tartalmi változtatás nélkül annak érdekében, hogy a normavilágosság és normapontosság követelménye érvényre jusson. Új szabályt tehát nem vezet be, csupán szövegpontosítást hajt végre.

A (2) bekezdés a Pp. 396. §-át módosítja, és a gazdálkodó szervezet fogalmát lecseréli a vállalkozás fogalmára, egyben annak új tartalmat is ad. E szerint a Pp. alkalmazásában vállalkozás az olyan – a cégnyilvántartásban nyilvántartott – jogi személy vagy jogi személyiség nélküli jogalany, amely elsődlegesen üzletszerű gazdasági tevékenység folytatása céljából jött létre. Ez az új fogalom összhangban van az új Ptk.-javaslatban foglalt vállalkozás fogalmával, annál azonban szűkebb körben határozza meg a felölelt szervezeti kört, mivel a Ptk. számos olyan szervezetre is kiterjeszti a vállalkozás fogalmát, amelyekre indokolatlan lenne a Pp. hatályát is kiterjeszteni.

## **A 8. §-hoz**

A nyilvánosság elvének speciális kiterjesztéseként a Cégek Közlöny honlapjáról bárki értesülhet arról, hogy a vállalkozások egymás közötti pereiben milyen jogerős ítéletek, illetve pert befejező egyéb jogerős határozatok születtek. A gazdasági élet biztonságát szolgálja az a rendelkezés, hogy a jogerős ítélet rendelkező részét, illetve a pert befejező egyéb jogerős határozat rendelkező részét a Cégek Közlöny honlapján digitális formában, bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozástól mentesen, díjmentesen, keresőprogram-szolgáltatás biztosításával hozzáférhetővé kell tenni.

Így bárki meggyőződhet arról, hogy azon vállalkozás tekintetében, amellyel jogviszonyt kíván létesíteni, vagy amelyikkel jogviszonyban áll, milyen – ítélettel megállapított – kötelezettségek terhelik.

E rendelkezéshez kapcsolódik az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvény módosítása, amely rögzíti, hogy a törvényben megjelölt bírósági határozatoknak a gyűjteményben történő közzétételén túl – külön törvényben meghatározottak szerint – a bíróság közzéteszi a Pp. XXVI. fejezete szerinti vállalkozások egymás közötti pereiben meghozott jogerős ítélet rendelkező részét, illetve a pert befejező egyéb jogerős határozat rendelkező részét.

### **A 9. §-hoz**

A feleket aktív jogkövető magatartásra ösztönzi az is, hogy – ha a felperes az egyeztetést kezdeményezte, de bizonyítja, hogy az alperes ennek során nem működött együtt – a bírósági meghagyás kibocsátását követően az alperes csak emelt összegű illeték fizetése ellenében terjesztheti elő joghatályosan az ellentmondását. A tényleges érdekeltség biztosítása érdekében ez egy jelentős illetékemelés jelent, hiszen az ellentmondáson az illetékalap után 3%, de legalább 5000 forint, legfeljebb 450 000 forint illeték helyett 5%, de legalább 50 000 forint, legfeljebb 1 000 000 forint illetéket kell leróni a törvényjavaslat szerint.

A per előtti kötelező egyeztetés során aktívan együttműködő felek magatartásának köszönhetően a bíróság munkaterhe csökken, ezért indokolt, hogy ezt a jogalkotó jelentős – 50%-os – illetékkedvezménnyel értékeli, érdekeltté téve ezáltal a feleket abban, hogy a jogvitájukat képező tényállást és bizonyítékaikat már a per indítása előtt teljeskörűen feltárják. Erre a tervezet általánosságban – tehát nem kizárólag a vállalkozások egymás közötti pereit vonatkozásában – teremt lehetőséget.

### **A 10. §-hoz**

Már a per előtti kötelező egyeztetés során felmerülhetnek olyan körülmények, amelyek alapján indokoltnak mutatkozhat a biztosítási intézkedés elrendelése annak érdekében, hogy a követelés későbbi kielégítése ne kerüljön veszélybe. A tervezet a Vht. módosításával meghatározza a biztosítási intézkedés elrendelésének speciális feltételeit (közvetlenül fenyegető kár elhárítása, a jogvitára okot adó állapot változatlan fenntartása vagy a kérelmező különös méltánylást érdemlő jogvédelme érdekében lehetséges, ha az intézkedéssel okozott hátrány nem haladja meg az intézkedéssel elérhető előnyöket) és az eljárás módját. A biztosítási intézkedés iránti kérelemről nemperes eljárásban a kérelmező székhelye szerint illetékes megyei bíróság határoz, a felek nyilatkozatát rövid úton is beszerezheti.

Arra tekintettel, hogy a biztosítási intézkedés elrendelésére a törvényjavaslat a per megindítását megelőzően is lehetőséget ad, rendelkezni kell arról az esetről is, hogy mi a teendő, ha a keresetlevél benyújtására nem kerül sor, illetve ha a keresetlevél benyújtásra kerül, de a perben a felperes leszállítja a keresetét a biztosítási intézkedés iránti kérelemben megjelöltekhez képest. A fentiekre figyelemmel a törvényjavaslat szerint a bíróság a kötelezett kérelmére a biztosítási intézkedést elrendelő végzést hatályon kívül helyezi, ha az annak jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül a kérelmező nem indítja meg a pert, illetve a keresetlevél benyújtását követően a perbíróság kérelemre – ha a felperes a keresetét a biztosítási intézkedés iránti kérelemben megjelölthöz képest leszállítja, hivatalból – a biztosítási intézkedést elrendelő végzést maga is megváltoztathatja.



### **A 11. §-hoz**

A 8. §-sal összefüggő módosítás az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvénybe iktat egy új, 20/A. §-t, amely rögzíti, hogy a törvényben megjelölt bírósági határozatoknak a gyűjteményben történő közzétételén túl – külön törvényben meghatározottak szerint – a bíróság közzéteszi a Pp. XXVI. fejezete szerinti vállalkozások egymás közötti pereiben meghozott jogerős ítélet rendelkező részét, illetve a pert befejező egyéb jogerős határozat rendelkező részét.

### **A 12. §-hoz**

A törvényjavaslat a törvény hatálybalépésének időpontját a vállalkozások egymás közötti pereinek vonatkozásában 2011. január 1. napjában határozza meg, mivel e rendelkezések alkalmazására megfelelő felkészülési időt indokolt biztosítani. Az egyéb, általános szabályok vonatkozásában rövidebb felkészülési idő is elegendő, így azok már 2010. január 1. napján hatályba lépnek.

### **A 13. §-hoz**

Ez a § az egységes fogalomhasználat érdekében a Pp.-ben a gazdálkodó szervezet kifejezést a vállalkozás szóra cseréli azon előírások esetében, ahol a gazdálkodó szervezetekhez képest szűkebb tartalmú vállalkozásfogalom alkalmazása elegendőnek bizonyul.

### **A 14. §-hoz**

Ez a § a hatályon kívül helyező rendelkezéseket tartalmazza. Az (1) bekezdésben foglalt hatályon kívül helyező rendelkezések a 121/A. § tartalmának a vállalkozások egymás közötti pereiről szóló részbe történő átültetése miatt szükségesek, a (2) bekezdésben rögzített hatályon kívül helyezések a Cartesio-ügy miatt indokoltak, míg a (3) bekezdés a deregulációs követelményeket teljesíti.